

Library of Congress
Periodical Division
Washington, D. C. 20540

NAUJIENOS

VISŲ LIETUVIŲ LAIKRAŠTIS UŽ TAUTOS LAISVĘ

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

The First and Greatest
Lithuanian Daily in America
NAUJIENOS
The Lithuanian Daily News
Published by The Lithuanian News Publishing Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, Ill. 60608
Haymarket 1-6100
Over One Million Lithuanian
in The United States

VOL. LXVIII

Price 25c

Chicago, Ill. — Antradienis, Tuesday, June 9, 1981

Nr. 112

REAGANAS VAISINA MEKSIKOS PREZIDENTA

PREZIDENTAS REAGANAS RUOŠIASI KANDIDATUOTI ANTRAM TERMINUI

AUKSTŲ PAREIGŲNŲ PAREISKIMAI PER TELEVIZIJĄ

WASHINGTON, D.C. — Baltųjų Rūmų štabo viršininkas James A. Baker III buvo klausinėjamas grupės CBS-TV korespondentų Face the Nation programoje. Jis pareiškė, kad prezidentas Ronaldas Reaganas 1984 metais kandidatuos antram terminui ir, jo įsitikinimu, bus išrinktas. Tada jis bus 73 metų. Jau dabar jis yra vyriausias asmuo už buvusius prezidentus Baltuosius Rūmus.

Taip pat jis buvo klausinėjamas apie Ernest W. Lefever, nominuotą Valstybės departamento paskretorių žmogaus teisių reikalams, tačiau Senato užsienio santykių komitetas 13-4 balsų dauguma jo kandidatūros nerekomendavo. Štabo viršininkas citavo Senato daugumos vadą Howard H. Baker Jr. (R., Tenn.), kad žmogaus teisių postas galėtų būti visai panaikintas, kaip subjektivus. Prez. Reaganas elgėsi labai atsargiai, nesukūbėdamas skirti naujo asmens.

Prezidento patarėjas Edwin Meese III pareiškė per NBC-TV Meet the Press programą, kad svarstoma, ar panaikinti žmogaus teisių postą, bet sprendimo dar nepadaryta. Niekas Baltuosiuose Rūmuose neketina Senato užsienio santykių komiteto dėl nusprendžio. Komiteto pirmininkas, sen. Charles H. Percy (R., Ill.) nusipelnė pagyrimo už pranešimą, kad Lefever kandidatura yra pavojuje ir patarė atsaukti. Nežinint, kad jis balsavo prieš paskyrimą, tačiau jo darbu komitete Baltieji Rūmai yra patenkinti.

Lefever kandidatūros atmetimas buvo pirmasis 31 metų istorijoje. Prieškomunistas Lefever nekreipia daug dėmesio į žmogaus teises draugiškuose Amerikai kraštuose.

Atstovų Rūmų pirmininkas Thomas P. O'Neill Jr. kalbėjo ABC-TV Issues and Answers programoje. Jis kritikavo prez. Reagano mokesčių mažinimo planą, sakdamas, kad jis yra naudingas tik pasiturintiems, o ne beturčiams. Jis yra įsitikinęs, kad Kongresas priims demokratų siūlomą planą.

Sovietų valdžia gydytojiui psichologui Anatolijui Koriaginui paskyrė 7 metus kalėjimo ir 5 metus tremties už tvirtinimą, kad inžinierius Aleksiejus Nikitinas yra sveikas ir bereikalingai laikomas ligoninėje.

REAGANAS PRAŠO NIXONĄ PATARIMŲ

PROVIDENCE, R.I. (UPI). — Rabinas Baruch Korff pareiškė per WJAR-TV, kad prez. Reaganas ir jo administracija yra nuolatiniame kontakte su buvusiu prezidentu Richard M. Niksonu ir svarbiais atvejais klausia jo patarimų. Nikonas dabar gyvena New York'e. Kiekvieną savaitę jis gauna iš administracijos slaptus dokumentus. Jis juos analizuoja ir pareiškia savo nuomonę, kuri yra labai vertinama. Prezidentas Reaganas dažnai kalbasi su juo telefonu.

Rabinas Korff rašo knygą apie 1970 m. dekadą. Jis yra vienas ištikimiausių Niksono rėmėjų, 1973 m. įsteigęs Piliečių nešališkumo komitetą. Jo tvirtinimu, Nikonas losė pagrindinę rolę skiriant ir tvirtinant Valstybės sekretoriumi Aleksandrą M. Haig Jr., buvusį jo laikais Baltųjų Rūmų štabo viršininku.

TIKRIŲ MAISTO KUPONŲ APGAULĖ

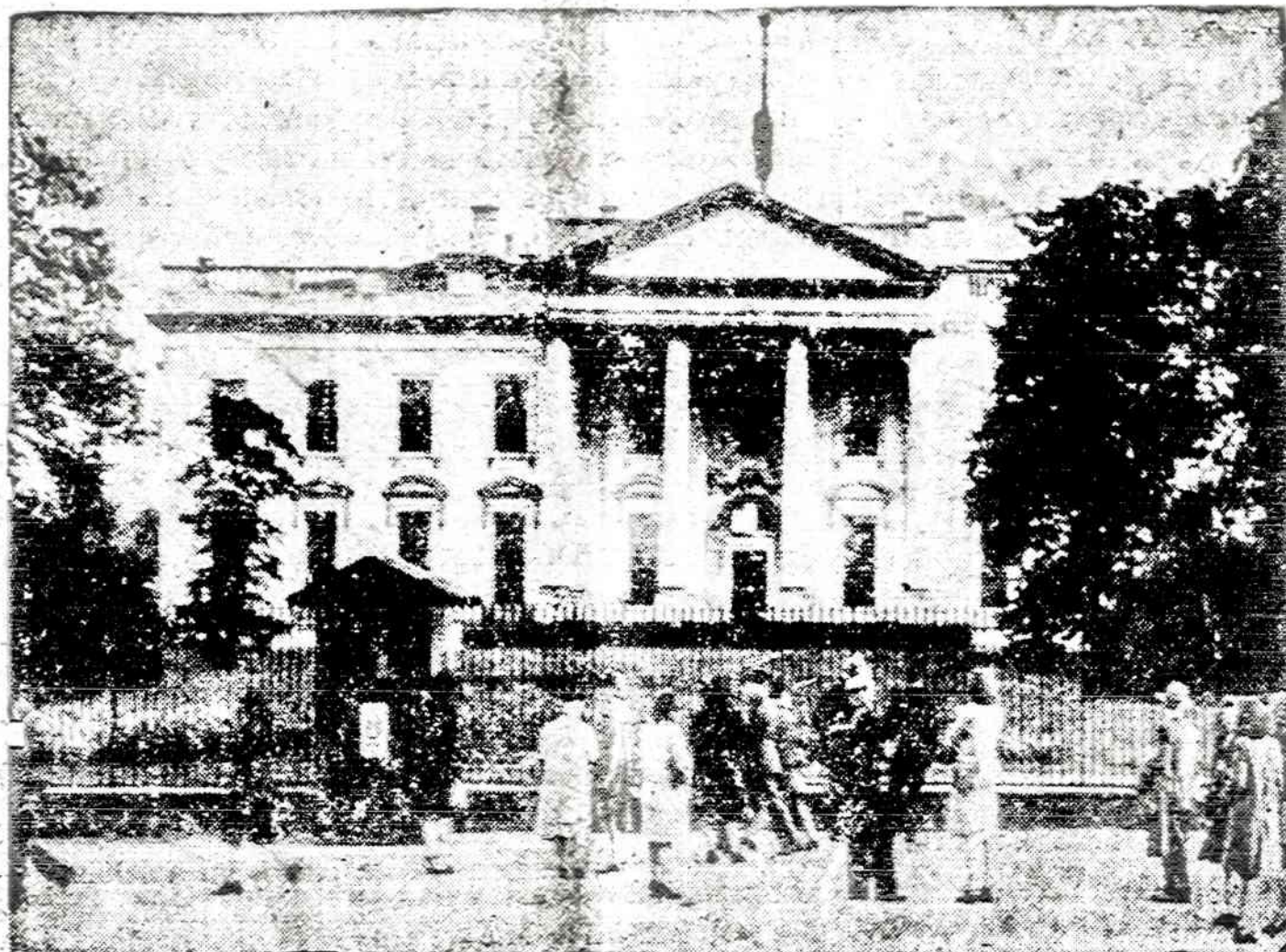
CHICAGO, Ill. — FBI agentai ir A. C. Nelson bendrovė pradėjo tikrinti praėjusiais metais krautuvų radinius maisto kuponus. Praėjusiais metais krautuvės per laikraščius atspausdino 90 milijonų kuponų, o tai buvo 500 kartų daugiau, nega spausdino prieš dešimt metų. Bet vis vien pasitebėta, kad atsirado netikrų kuponų, kuriuos pasinaudojo tam tikri elementai, siekiantieji didelio sau pelno.

Nors dauguma tų atspausdintų kuponų išmetama kartu su laikraščiais, sekiai pastebėjo, kad nežinomi elementai jais apgauna krautuvų savininkus. Tyrinėjamai bus tęsiami.

— Policija suėmė buvusį Iowa policininką Leon Washington, restorane nušovusį Chicago policijos vado pavaduotoją James Riordan. Rado ir ginklą, kuriuo policijos karininkas buvo nušautas.

Egipto prezidentas A. Sadatas pasirašė susitarimą su JAV dviejų milijonų dolerių sumai, Egiptui reikalingai energijai gaminti.

Prezidentas Reaganas dvi dienas tarėsi su Meksikos prezidentu L. Portillo įvairiais abiejų valstybių reikalais.

SAUDI ARABIJA TARIASI SU SOVIETŲ SĄJUNGA

PASITARIMUS VEDA PASLAPČIOMIS

PARYŽIUS, Prancūzija. — "Sun - Times" korespondentas praneša, kad Saudi Arabija stengiasi užmegzti diplomatinius santykius su Sovietų Sąjunga. Apie santykius gerai yra informuoti visa Saudi Arabijos aukštoji vadovybė. Per 40 metų tarp Saudi Arabijos ir Sovietų Sąjungos nebuvo jokių ryšių.

Dabartinė Saudi Arabijos vadovybė įsivaizduoja, kad Izraelis yra pavojingesnis, negu Sovietų Sąjunga. Dabartinis karalius mano, kad Sovietų Sąjungos įsiveržimas į Afganistaną nereiškia, kad Sovietai siekia įsigalėti Irane. Šie faktai nieko nesako karaliui Chalid. Pirmieji ryšiai su Sovietų Sąjunga buvo užmegzti šių metų vasario mėnesį. Tada Saudi Arabijos atstovas pasimatė su Vladimiru Jachim, Sovietų ambasadoriumi Damasko. Į šį klausimą taip pat yra įsitraukęs ir Kuveitas, kuris persiuntė Maskvai kelis Saudi Arabijos pranešimus.

Saudi Arabija įtikinėja Maskvą, kad susirašinėjimas turis višį laiką eiti didėję paslaptį, nes Saudi Arabija norinti įsigyti iš Amerikos užsakytus radarinius lėktuvus, pranešančius apie į Saudi Arabiją artėjančius lėktuvus. Saudi Arabija yra įsitikinusi, jog tai yra didžiausias jos sios ginklas. Bet jai reikia ir kitų pagalbinių ginklų, kurių iš JAV negausia. Jeigu susirašinėjimas su Sovietų Sąjunga neliks paslaptįje. Jeigu dėl tokio susirašinėjimo būtų atšaukti keturi radariniai lėktuvai, tai būtų didžiausias smūgis Saudi Arabijos apsaugai.

— Pirmadienį aukso uncija kainavo \$460.50.

SABOTAZAS ATOMINEJE JĖGAINEJE

SHIPPING PORT, Pa. (AP). — Atominės elektros jėgainės pareigūnas pranešė, kad Beaver Valley esančios jėgainės suga-

EGIPTAS GAVO DVI ATOMO STOTIS

KAIRAS, Egiptas. — Sekmadienį JAV ir Egipto atstovai pasirašė sutartį, pagal kurią JAV duos Egiptui įvairių vertybių ir patarnavimų dviejų milijonų dolerių sumai.

Pirmon eilėn Egiptas gaus dvi atomų varomas jėgaines ir uranumą. Tuo pačiu metu amerikiečiai apmokys Egipto mokslininkus, kaip naudoti atomų energiją taikos tikslams.

Panašų susitarimą Egiptas pasirašė su Prancūzija. Apie šio šimtmečio pabaigą Egiptas turės aštuonias atominės jėgaines ir pakankamą kiekį uranumo atomui skaldyti ir elektrai gaminti. Egiptas planuoja vandeniu vilginti didelius dykumų plotus ir juos apseiti.

PROTESTAI PRIEŠ JAV KARO LAIVUS

TOKIO, Japonija. — 3,400 japonų sekmadienį pramarsavo pro JAV ambasadą, protestuodami prieš JAV didžulį lėktuvnešį, įplaukusį į Jokosuką uostą. Vėliau ta pati minia nužgiavo prie japonų užsienio reikalų ministerijos ir ten taip pat pareiškė protestą. Protestuotojai reikalavo, kad būtų panaikintas JAV ir Japonijos susitarimas, nes atomo jėga varomi karo laivai neturi teisės įplaukti į bet kurį Japonijos uostą.

BELFAST, Airija. — 2,000 britų protestavo prieš JAV karo laivo įplaukimą į Clyde upės žiotis, nes ten, jų nuomone, neturėtų įplaukti atomo jėga varomi Amerikos ar britų laivai.

— Chicago's taxi šoferiai pradėjo streiką.

dinta atsarginė šaldymo sistema. Kvotą veda federalinės valdžios specialistai. Manoma, kad tai yra tyčios darbės.

VIENATVĖ BLOGIAU UŽ NETURTA

CINCINNATI (UPI). — Amerikoje lankosi Indijos vargšų globėja, vienuolė Motina Teresė, rinkdama Calcutta miesto vargšams aukas. Sekmadienį ji kalbėjo St. Francis seminarijoje. Buvusi Nobelio Taikos premijos laureatė pareiškė, kad Amerikoje viešpatauja vienšūmas, kuris yra blogesnis, negu badas Indijoje. Joje yra daug neturtingų žmonių, bet jie žino vienas kitą, jie turi su kuo kalbėti, pasigusti. Vakarų kraštuose yra didelis meilės alkis. To alkio maitinimas nepasotinsi.

INDIJOS ĮVYKO DIDELĖ TRAUKINIO KATASTROFA

NEW DELHI, Indija. — Šeštadienį ciklonas nuvertė keleivinį traukinį nuo bėgių ir įvertė vagonus į Bagmati upę prie Mansi miesto. Iki šiol iš dumblių vandens ištraukta 64 lavonai ir 75 sužeisti. Traukiniu važiuavo apie 500 keleivių. Manoma, kad jų didelė dauguma yra žuvę. Susisiekimo ministeris katastrofą pavadino didžiausia Indijos istorijoje.

Katastrofos kaltininku laikomas ne tik ciklonas, bet ir šventatkarvė. Vaziuojant traukiniui per tiltą, karvė stovėjo ant bėgių ir mašinistas sustabė garvežį. Užėjęs ciklonas nuvertė septynis vagonus į upę.

LENKAI GAVO GRIEZTĄ NOTĄ

VARSUVA, Lenkija. — Praeitą penktadienį Lenkijos komunistų partijos sekretorius Stanislovas Kania gavo labai griežtą laišką iš Sovietų Sąjungos komunistų partijos sekretoriaus. Rusų komunistų partijos centro komitetas reikalauja, kad Lenkijos komunistų partija imtųsi griežtų priemonių prieš Lenkijos Solidarumo unijos politiką. Laišką pasakytą, kad partijos sekretorius Kania ir premjeras Jaruzelski darė nepaprastai didelę nuolaidą Solidarumo unijos šalininkams. Centro komitetas paruošė Maskvai atsakymą.

SUTARIA MEKSIKOS-JAV KLAUSIMAI, NESUTARIA DEL KUBOS, SALVADORO

MEKSIKA PRITARIA NIKARAGVOS PARAMAI, LEIDŽIA AGENTAMS RINKTI PINIGUS

WASHINGTON, D.C. — Prezidentas Ronaldas Reaganas pirmadienio rytą iškilmingai priėmė Meksikos prezidentą Jose Lopez Portillo su visomis karškomis ceremonijomis prie Baltųjų Rūmų, visą dieną tarėsi abi valstybės liečiančiais klausimais, o vakare atvykusiam prezidentui ir jo patarėjams suruošė iškilmingą vakarienę.

Meksikos prezidentas atskrido į Washingtoną sekmadienio popietę, apsisitojo užsienio svečiams įrengtuose rūmuose, pirmadienio ryte atvyko į Baltuosius Rūmus, visą dieną tarėsi su prezidentu Reaganu, o ant radienio popietę išskris atgal į Meksiką.

Prezidentas Reaganas visą savaitę ruošėsi šiam susitikimui, kad galėtų svarstyti abiejų valstybėms svarbius klausimus, imtųsi priemonių keliems klausimams nagrinėti ir rastų bendrą kalbą nesutariamiems dalykams. Prezidentas Portillo jau anksčiau buvo susitikęs su prezidentu Reaganu, bet jokių svarbesnių klausimų tuo metu nesvarstė. Jėdu sutarė susitikti Washington'e ir aptarti kelis pagrindinio reikalingus klausimus.

Atrodė, kad pats svarbiausias klausimas galėjo būti nelegalus meksikiečių veržimasis į JAV. Meksika yra smarkiai auganti šalis, pasiekusi 70 milijonų gyventojų. Prieauglis didelis, savame krašte nepajėgia visiems darbu surasti, todėl dalis meksikiečių bando atvykti į JAV, rasti darbo, suteikti pagalbą saviems ir tapti JAV piliečiais. Reikia turėti galvoje, kad kiekvieną dieną apie milijonas žmonių pereina 2 tūkstančių mylių karo jėgomis neginamą sieną ir grįžta atgal. Turint galvąje tokį didelį sieną pereinančių ir grįžtančių žmonių, prasmunkančių į Ameriką meksikiečių skaičius nesudaro tokios didelės problemos.

Reikia taip pat turėti galvoje, kad JAV ir Meksika kiekvienais metais veda 29 milijonų dolerių prekybą. Abu prezidentai nori, kad ši prekyba būtų tęsiama. Manoma, kad šiuos klausimus bus galima išspręsti teigiamai.

Bet yra klausimų, kuriuos abiem prezidentams bus sunkiau išspręsti. Pirmon eilėn šandien stovi Salvadoras. Prezidentas Reaganas yra pasiryžęs padėti dabartinei Salvadoro vyriausybei gintis nuo svetimų valstybių invazijos, tuo tarpu prezidentas Portillo yra pasiryžęs padėti Nikaragvai, leidžiančiai savo teritorijoje veikti grupėms, nusistačiusioms prieš Salvadoro vyriausybę. JAV padeda Salvadoro kariams organizuoti pasipriešinimą prieš įsiveržėlius, nučia Salvadoro vyriausybei ginklų, tuo tarpu Meksikos vyriausybė leidžia Nikaragvos šalininkams veikti Meksikoje ir rinkti aukas įsiveržėjams.

Meksikos prezidento pozicija šiuo klausimu nėra tokia aiški. Kiekvienas mato, kad tie patys įsibrovėliai, kurie dabar iš Nikaragvos nori įsiveržti į Salvadorą, vėliau iš pietų bandys įsiveržti į Meksiką. Kiti mano, kad Meksika ta padėtimi pasinaudoja ir veda didesnę prekybą su komunistuojančiais kraštais. JAV nutraukė prekybą su Kuba, o Meksika prekiauja su Kuba. Prezidentams bus labai sunku išspręsti skirtingas nuomones dėl rusų veržimosi į Vidurio Ameriką.

SUNAIKINO IRAKO ELEKTROS JĖGAINĘ

KAIRAS, Egiptas. — Radijas praneša, kad nežinomi lėktuvai visiškai išgriovė Irako elektros jėgainę, varomą atomo energijos jėga. Išgriovimas buvo toks didelis, kad nieko nebeliko.

Pradžioje manyta, kad jėgainę galėjo išgriauti Irano puolamieji lėktuvai, bet netrukus paaiškėjo, kad tai buvo ne iraniečiai. Jie neturėtų tokių gerų lėktuvų, kurie galėtų taip tiksliai ore manevruoti ir įmesti bombas pačioje pavojingiausioje vietoje. Geresni Irano lėktuvai fanatikų buvo išduoti. Tikrai ke liams pavyko pabėgti į užsienį.

Dabar pasklido gandas, kad jėgainę galėjo sunaikinti Izraelio lėktuvai. Izraelis yra gerai informuotas apie arabų planus ir yra įsitikinęs, kad Irakas gali skelbti karą Izraeliui, todėl jį jėgainę buvo sunaikinta.

ZUVIS PADEGĘ NAMĄ

Trejų metų Benjaminas Ward įsigijo anksinę žuvę, kurią laikė stikliniame inde, valgomajame. Vidurdienį stiklas reflektavo saulės spindulius ir užuolaidas, kurios užsidegė ir padegė namą. Visa šeima miegojo. Gaisrą pajuto Benjaminas, kuris pakėlė motiną ir tėvą, tik žuvytė žuvo, o namą užgesino gaisrininkai.

Manoma, kad šiuos klausimus bus galima išspręsti teigiamai.

Manoma, kad šiuos klausimus bus galima išspręsti teigiamai.

Manoma, kad šiuos klausimus bus galima išspręsti teigiamai.

Prezidentas Reaganas Baltuosiuose Rūmuose bandė įtikinti Meksikos prezidentą J. Lopez Portillo, kad negalima kviesti užsieniečių vers- ti kaimyninės valstybės vyriausybę.

KALENDORELIS

Birželio 9: Efreimas, Ričardas, Žolinė, Vorilė, Almantas, Barvydas.

Saulė teka 5:15, leidžiasi 8:24. Oras šiltas, li.

TVIRTA SVEIKATA - PASTOVI LAIMĖ

Kūno, proto ir jausmų darnos pagrindai

Naujausių mokslo žinių populiarius perteikimas

JONAS ADOMAVICIUS, M. D.

PENSININKO PROSTATA

Gilinkimės į savas negales, lengviau bus jas įvarkyti gydytojui talkinant.
(Mediciniškas raginimas)

Pensininkui esti dvi didžiausios ligos šlapimo takų srityje: tai gerybinis prostatos padidėjimas (benign prostatic hypertrophy) ir piktybinis jos padidėjimas (adenocarcinoma of the prostate). Šios abi ligos sukelia šlapinimosi negėrimus, įskaitant ir šlapimo susilaikymą (bladder outlet obstruction).

Kartais šlapinimosi sutrikimas (prostatism) esti labai nežymus — nusiskundimai tokie maži, kad pacientas visai neranda reikalo kreiptis pas gydytoją.

Nereiai žmogus esti gydomas nuo mažakraujystės ar nevalgos (anorexia), o ištyrus kraują, randama padidintas kiekis creatinino ir ureos — tos medžiagos pagausėja kraujyje tada, kada inkstai ir šlapimo takai esti ne tvarkingi. Pacientai turi chroniškai išplėstą šlapimo pūslę ir abiejų inkstų išsiplėtimą (hydronephrosis). Tokie pakitimai susekami rentgenologiškai ištyrus šlapimo takus. Toks be nusiskundimų einaš šlapimo takų sutrikimas vadinamas tyliuoju šlapinimosi sutrikimu (silent prostatism).

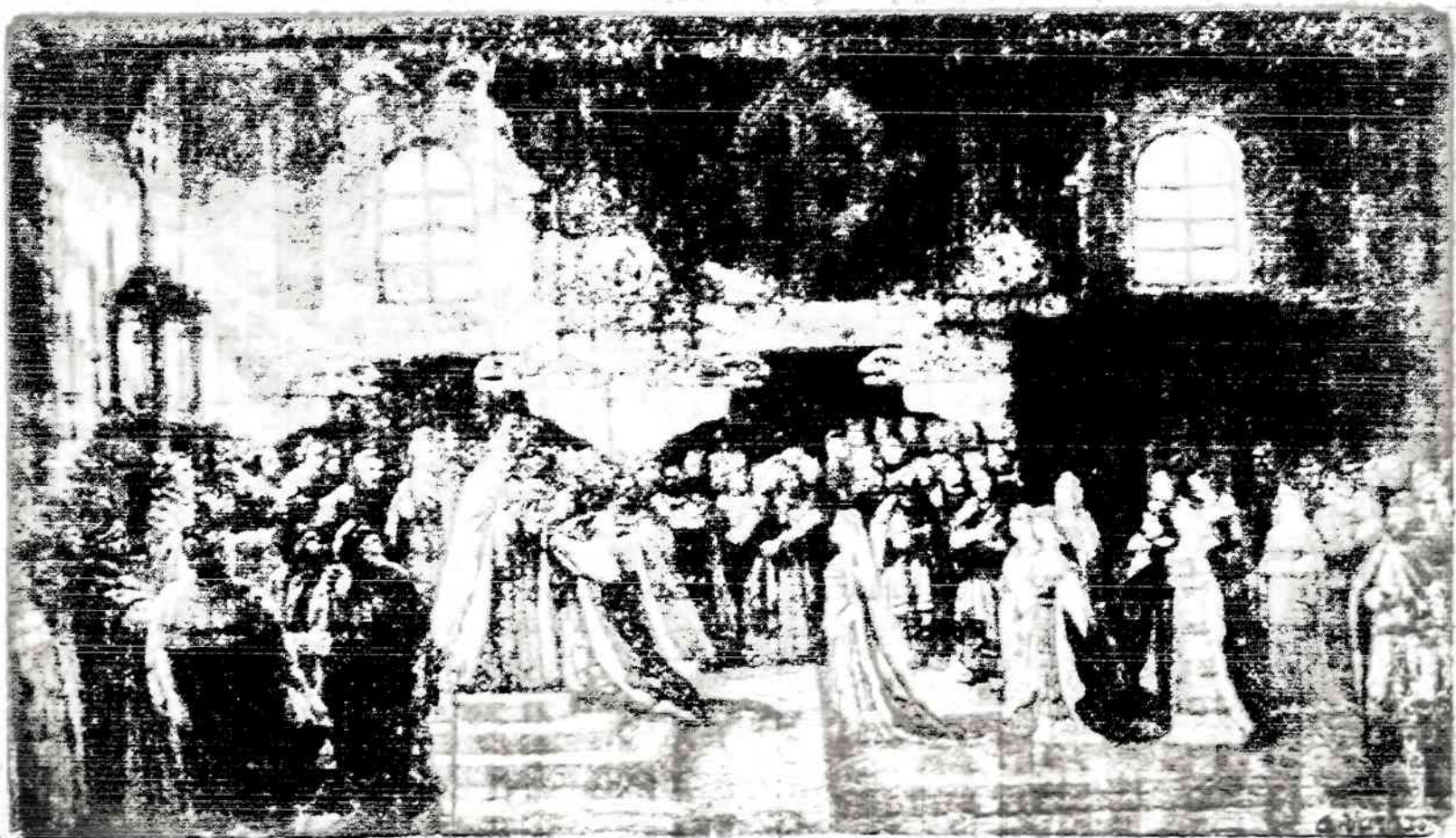
Daug dažniau šlapinimosi sutrikimas esti labai ryškus ir skausmingas. Dėl prostatos padidėjimo atsiranda sumažėjusi šlapimo tekėjimo srovė, vertimas greit šlapintis, dažnas šlapinimasis, naktinis šlapinimasis, šlapimo nesulaikymas ir kraujujotas šlapimas. Paprastai tokie nusiskundimai blogėja ir atsiranda šlapimo susilaikymas (acute urinary retention). Tai bauginanti ir skausminga padė-

tiš. Kartais tokį šlapimo susilaikymą paskatina vaistai, kurie padidina šlapimo kaklelio susitraukimą. Prie tokių vaistų priklauso nuo slogos imamieji, kai kurie raminantieji (trankvilizatoriai) ir prieš skrandžio rūgštis imamieji (anticholinergic drugs).

Dabar bus aišku kiekvienam pensininkui, kad jis turi būti labai atsargus, visokius vaistus priiminėdamas. Nuo slogų nereikia jokių vaistų imti, o gydytis kaip mama mus gydė: reikia gerti daug šiltų skysčių, gulėti, vaisiais-daržovėmis mirti. Dėl nuo slogos imamų vaistų niekada neverta apturėti šlapimo susilaikymo ir dėl to ligoninėn atsigulti.

Padidėjusi prostata sukelia uždegimą

Kai prostata padidėja, ji užspaudžia šlapimo takus. Tada niekada pilnai neišsistūšina šlapimo pūslė. Tada po nusišlapinimo dar lieka pūslėje šlapimo. Ten darosi kūdra šlapimo. O kūdroje visada ima veistis gyviai, nes tik bėgas vanduo save švarina. Upelis visada švarina save pats, o kūdra esti pilna užkrėtųjų. Taip atsitinka prostatos padidėjus: šlapimo takuose gali tada gautis uždegimas, tada gali bakterijos net kraujyje atsirasti (bacteremia). Tai labai sunkus stovis: gali gautis uždegiminis šokas (septic shock). Čia paduotus mediciniškus vardus atsiminkime, nes su amerikoni gydytoju jokios kalbos negalėsime vesti: jis jūsų, o jūs jo nesu-

Prof. Adomo Varno pieštas milžiniškas "Mindaugo krikštas".

prasite.

Ne visada vien padidėjusi prostata sukelia minėtus šlapinimosi negėrimus. Toks šlapimo latakų, išeinančio iš pūslės, susiaurėjimas (stricture) gali sukelti minėtus negėrimus. Tas kanalas, einantis iš šlapimo pūslės lauk, vadinasi urethra. Jos susiaurėjimas gali gautis po triperio ar to kanalo užgavimo.

Nepamirštinas dar vienas šlapimo takų sutrikimas pas pensininkus — tai varpos galo uždegimas (balanitis). Lyties organą kasdien neplaunant ir neapipiaustytas pensininkas apturi varpos galo uždegimą. Pastarasis susiaurina išorinę uretros angą. Tada gaunasi labai sunkus šlapinimasis. Tokios negėrovės niekada nesulauks, save švariai užlaikęs vyras. Nustokime kvailioti: lyties organai turi būti labai švariai užlaikomi, kaip ir visos kitos kūno dalys. Nereikia mums žydiško apipiaustymo, jei mes švariai save užlaikome. Tiek proto kiekvienas pensininkas turi, kad kasdien pajęgtų su vandeniu lyties organą nuplauti. Tada neatsiras uždegimo ir nesigaus jo pasėkos — išorinės šlapimo kanalo angos susiaurėjimo.

Šlapimo nenutekėjimo pavojingumas

Prostatos uždegimas (prosta-

titis) ir šlapimo pūslės kaklelio susiaurėjimas gali sukelti minėtus šlapinimosi sutrikimus. Prostatito atveju esti prostatos sekretas užkrėstas ir šlapimas su bakterijomis. Prisidėjęs uždegimas blogina šlapinimąsi, ypač kai esti šlapimo takų susiaurėjimas.

O kai šlapimo pūslės kaklelis dėl įvairių priežasčių esti susiaurintas, tada gali blogumas gautis ne tik pūslė, bet ir inkstams bei viršutiniams (iš inkstų į šlapimo pūslę einantiems) šlapimo takams. Nenutekantis šlapimui, plečiasi inkstai (hydronephrosis). Tada gali inkstai pasilyti ir mirti dėl to pensininkui prisiartinti.

Ilgainiui dėl šlapimo pūslės pertempimo, jos sienelės darosi grublėtos, kišenelėmis gausios. Jose gali slėptis užkrėtaliai, o taip pat tose kišenelėse gali pakisti normalios cėlės negėrimas — vėžiškomis išvirsti. Tokiais atvejais tokio ligonio ateitis esti tamsi, nes išplėsta šlapimo pūslės sienelė stokoja normalaus kiekio raumenų. Pro tokią sienelę iš pūslės gali išsiversti užkrėtaliai — bakterijos į aplinkinius auginius. Tada infekcija esti sunkiai sutvarkoma ir žmogus turi baigti savą gyvenimą.

Seimos gydytojas tokioje paciento padėtyje gali padėti jami nusiraminti, sumažinti paciento neramumą, baimeingumą, išaiškindamas, kas ta prostata yra ir kokį darbą ji atlieka. Mes čia šviečiamės iš anksto. Lietuvis vyras turi būti ne vaikas, o apsišvietęs žmogus — tikras vyras. Jis jau dabar, kol dar sveikas, turi turėti pagrindus apie kiekvieną savo kūno organą. Tada jis geriau augsis ligų, kurios tuos organus atakuoja.

Išvengimas ligos yra geriausias tos ligos gydymas. Tad ir nemiegokime — nesnauskime, neapsileiskime, o reikiamai susipažinkime su mus siaučiančiais pavojais, visus organus sveikiausioje padėtyje užlaikydami. Tik tada mes galime tikėtis sveikesnių dienų.

Sakysim, su tokiais plauciu vėžiu kovojant, svarbiausias dalykas yra metimas rūkys. Apsisaugojimas nuo deformuotų vaikų — yra nerūkymas ir nebuvinimas su rūkoriais sunkumoje esančioms moteriskėms. Gi pagreitėtinimas skrandžio žaizdai gyti yra tas pats nerūkymas ir kavos negėrimas. Mąlom, kad pats žmogus turi įvarkyti su savą gyvenimą. Kito kelio jo sveikatos padidiniui nebuvo, nėra ir nebus, nes NEGALI būti. Tad jau šiandien visi lietuviai ryškimes keisti savo sveiką kelią krypti sveikesne.

Politikieriai irgi įvarkytės. Štai lietuvius politikierius atsiuntė lietuviams laiskus, kviesdamas į demokratų rengiamą lietuvišką kamavą — mugę, šventę. Viskas tvarkoje būtų su Marquette Parke lietuviška švente, jei jai būtų tinkamai pasirušta: jei DARIAUS IR GIRENO paminklas būtų reikiamai globojamas, gelėmis apdantis ir nuo vaikėzų apsaugotas, kurie laipioja ant jo ir lėšia aplinką pasibaisėtinai. Jau birželis žengia į pusę, o piktižlės "mėgina puošti" mūsų did-

vyrų paminklą. Juk greit bus jų metinės, vėl politikieriai mėgins žodžiais juos gerbti. Gana mums, vėžiojams, už nosių visokių perejūnų. Mes lietuviai esame sau žmonės ir nustokime vergauti visiems palaidūnams.

Mes išbėgome nuo Sibiro, mes perkentėme baudžiavą, vergijas... mes nesiduosime sukamami politikierių vergijon. Dariaus ir Gireno paminklas yra lietuviškas veidrodis, į kurį žiūri visi svetimačiai ir sprendžia apie mūsų kultūrą. Paminklas turi būti iš rudens apdantis pavasarį žydinčiomis svogūninėmis gelėmis. Tuoj po jų turi eiti pavasarinės gelės ir toks papuošimas turi tęstis visa žiedų laikotarpį.

Baisus tiesiog žiūrėti į mūsų didvyrių apleidimą — jiems pagarbos nerodymą, viskuo esant apiektus ir rengiant neva lietuvišką subuvimą Marquette Parke. Jei negalima kaip reikiant tą reikalą atlikti, tai paveskite Alvdui. Jis reikiamai pagerbs mūsų lakūnus, kaip jo atstovai — dabartiniai nariai kaidais papuošė gelėmis Vinco Kudirkos paminklą Kaune, Valskybės teatro sodelyje, vokiečiams tremiant Lietuvą. Dabar niekas netrukdo mums gerbti savus didvyrius. Taigi, kol dar laikas, nustokime būti paikai! Kas gali — prašome čia viešai atlikti savo pareigą, ar ją paveskite Alvdui atlikti.

Ko snaudžia Namų Savininkų draugijos vadai ir nariai? Ar jie dar nepakankamai išsimiegojo, o gal jau auksas pavergė jų širdis? ... Kol Dariaus ir Gireno paminklas reikiamai nesutvarkytas, ne vienas lietuvis nedalyvauja jokioje politikierių rengiamoje iškilmėje Marquette Parke.

Čia duotas šuolis į šalį nuo kūniško sveikatingumo, einant prie dar svarbesnės sveikatos: asmenybės tvarkos, nusiteikimų su tvarkymu. Kaip gali vaikas gerbti ką nors, jei tėvai nieko negerbia. Čia ir yra šuo pakastas: mūsų sveikata turi būti trejopa: ne tik kūno ir proto, bet ir nusiteikimų. Gerai nusiteikęs, savą kultūringumą pavyzdingas lietuvis visada bus sveikesnis visais kitais atžvilgiais, įskaitant ir prostatą. Liaukimės buvę visoje tamsybėje bei įvairiausiam apsilėidime. Švieskimes įvairiose srityse, sakysim — sužinokime, kad prostatos operacija nebūtinai panaikina lytinį pajėgumą. Todėl tokios operacijos nebijokime, neatidėliokime jos, kai reikalas yra šio organo operacijai.

Išvada: švieskimes ir būdu tvarkykimes, nes reikės keisti nesveiką gyvenimą vagą sveikesne. Dėl būdu nesutvarkymo žmonės nepildo gydytojo nurodymų net 85%. Tokiam kiekui žmonių gydytojas visai nereikalingas. Tik 15% sergančiųjų apturi naudos iš šių dienų medicinos. Visi kiti (70% visai neklauso, jėk 30% po kiek laiko dar 15% atkrinta nuo klausymo — taigi, 85%) eina klaidingais keliais, kaip aje dar jokios medicinos apie save neturint. Liaukimės mes tokius netikėlius mediciniškai toliau buvę. Dau-

STEPONAS KAIRYS

ATSIMINIMŲ PLUOSTAS

(Tėsinys)

Ankstyvesniam "Varpo" (Nr. 1) numery korespondentas sakė, kad blogai buvę parodoj atstovaujama Lietuvos kiale ir avis ir visai nemini, kad parodoj būtų buvusios rodomos žemės ūkio mašinos. Linų buvę parodyta menkai ir tie nešukuoti. Pagyrė sodininkystę. Paroda buvusi "poniška", o ūkininkai joje dalyvavę tik dėl akių.

Gal "Varpo" korespondentas žiūrėjo Vilniaus parodą valstiečio-ūkininko akimis. Bet teisingai jo buvo pastebėta, kad paroda buvusi poniška, rodė šventadieninį bajorišką ūkio fasadą, už kurio slėpėsi netpagydomas jo smukimas. Mūsų dvarininkai liko ir čia sau ištikima: buvę atsiskyrusi nuo lietuviškojo kaimo tiek ūkiškai, tiek ir visu jam nusiteikimu.

Dvarininkų ekonominį smukimą lydėjo luomo politinė demoralizacija luomo viršūnėse atėjusi prie prostitucijos. 1898 metais caro valdžia pastatydino Vilniuje paminklą Muravjovui Korikui, tuo spaudama ir veidą mūsų dvarininkijai. Paminklo šventinime ir po to buvusioje puotoje dalyvavo ir mūsų bajorų žymieji atstovai. 1904 metais caro valdžia pakartojo provokaciją mūsų kraštui, pastatydamą taip pat Vilniuje, katedros aikštėje paminklą carienei Kotrynai II, po 1795-ųjų metų Lietuvos-Lenkijos padalijimo prijungusiai Lietuvą prie Rusijos. Pašventinimo iškilmėse dalyvavo grafi Tiškevičius, Plateris ir Liubianskis, dvarininkai Aleksandras Meistavičius, Gecevičius, Kazimieras Švoinickis ir kiti. Už visą tą nepadorų kadai-

se kieto stuburkaulio lankstymą prieš pavergėjus caro valdžia menkai atsilgino: grafas Aleksandras Tiškevičius (kretingiškis) ir A. Meistavičius (kretingiškis) ir kiti. Už visą tą nepadorų kadai-

Velui "Varpas", vis pakartodamas, kalbino mūsų bajorus, kad grįžtų "lietuviystėn". Per pirmąjį savo gyvenimo dešimtmetį jis tesusilaukė bene keturių bajorų — bendradarbių: jie buvo Gabrielius Landsbergis, Dovoina-Silvestravicius, Gabrielė Petkevičaitė ir Marija Pečkauskaitė. Už tai iš likusiųjų varpininkai gavo litvomanų vardą. Negeriau pavyko ir mūsų dvasininkams, kai ir jie bandė bajorus šneikinti. Kun. Antanas Juozapavičius, Varnių klebonas, bene baigiantis devyniolikajam šimtmečiui, paskelbė savo kreipimą-

giau apie prostatos reikalus — kitą kartą.

Pasiskaityti: William Reichel, M.D. The Geriatric Patient. HP Publishing Co., New York, N.Y.

1902 metais tą patį pakartojo kun. Jakstas astu, "Cies litvow do niole" gerencij nag natow, obywateli i szlachty na Litwie". Nežiūredamas i labai taikingą toną, kuriuo tuose raštuose buvo kalbama, Aleksandro Meistavičiaus atsakymas buvo aiškus ir griežtas — "Przenigdy!" (Niekومت!). Atsakė pavieni asmenys, bet jie teisingai pavaizdavo mūsų bajorijos daugumos nusistatymą tautinio lietuvių sąjūdžio atveju, — nieko su juo bendro.

Naujasis sąjūdis, tiek atstovaujamas varpininkų, tiek ir kleikalinės srovės, buvo mūsų dvarininkams iš karto įtartinas ir svetimas, kiek vėliau pasidarė priešingas ir nukovotinas. Sąjūdis, pirsdamas bajorui atsižadėti lenkų kalbos šeiminiame ir viešajame gyvenime lietuvių kalbos naudai, kėsinosi parauti bajorijos vaidmenį tuometiniame Lietuvos kultūriniame gyvenime. Sąjūdis pradėta pikta pulti ne tik savo tarpe, bet ir spaudoje, neretai gaunant pritarimo ir klebonijoj. Peterburge leistame ir Pilco redaguotame konservatyviame žurnale "Kraj" padažnėjo korespondencijų apie lietuvių tautinį sąjūdį, vertinant jį kaip separavimą nuo lenkų ir net caro valdžios palaikomą. Į atskirus raštus iš lietuvių pusės buvo atsakyta visa eile piktų pamfletų.

Praraja beviltiškai padidėjo, kai Lietuvos socialdemokratų pradėtas miestuose darbas šio šimtmečio pačioj pradžioj persimetė i lietuviškąjį kaimą ir pasiekė dvarų kumetynus. 1905-6 metų gaivališki dvarų darbininkų streikai tiek Kaunioj, tiek ir Suvalkioj, socialdemokratų organizuoti ir vadovauti, pirmą kartą išstātė ir prieš mūsų bajorų socialinį klausimą; tai buvęs jo supratimu tų pačių litvomanų darbas, — jam papildomas motyvas nieko bendro neturėti su tuo, ko siekė iš kaimo išėjęs inteligentas ir pradėjęs busti mūsų liaudis. Tame istorinio posūkio laikotarpy daugumą mūsų bajorų įkandnė sekė luomo "griekas". Socialiai atsiskyrę nuo liaudies ir nepateisindami savo privilegijuotosios padėties, asiskyrimą pagilino, pasisavindami skirtingą nuo liaudies kalbą ir kultūrą. Pasidarė svetimi savųjų tarpe. Tebegyvendami praeitimi, lietuviškame kaime dar ir dabar tebematė buvusius baudžiauninkus ir nemokėjo suprasti, kad ir liaudis buvo turininga savąja kultūra ir yra pajėgi ją turtinti. Luomo tradicijose sukiautėje, išsišėmę, sukilimų susilpninti ir demoralizuoti, jie virto tų čiaudurių. Nesuprato, kuo galėjo luomo interesus gelbėti. Jei jie būtų laiku atvirę i "lietuviystę", kaip juos kvietė varpi-

(Nukelta i penktą puslapį)

For the woman who's at the heart of her family's finances.

You can't afford to be wrong. Because if you're in charge of the family budget, you're making decisions about the future, too.

And that's where U.S. Savings Bonds come in. Buy them through your bank. Or encourage your husband to sign up for the Payroll Savings Plan where he works.

That way, while you're meeting the day-to-day expenses, you'll still be building a more secure future for your family.

U.S. Savings Bonds. For the woman who really knows a good bargain.

Now U.S. Bonds pay 6% interest when held to maturity of 5 years (4% the first year). Bonds are replaced if lost, stolen or destroyed. When needed, they can be cashed at your bank. Interest is not subject to state or local income taxes, and federal tax may be deferred until redemption.

Take stock in America. Join the Payroll Savings Plan.

PASSBOOK SAVINGS...
the best way to save regularly!
5 1/2% per year
Paid and Compounded Quarterly
OUR SAVINGS CERTIFICATES EARN UP TO 8%

see us for **HOME financing.**
AT OUR LOW RATES
WITH REPAYMENT TO FIT YOUR INCOME

Mutual Federal Savings and Loan
222 WEST CERMAK ROAD CHICAGO, ILLINOIS 60606
PETER KARANABERAS, President Phone: Virginia 7-7447
HOURS: Mon., Tue., Fri. 9-4 Thurs. 9-3 Sat. 9-1
SERVING CHICAGO AND SUBURBS SINCE 1905

TRAGISKŲJŲ BIRŽELIO ĮVYKIŲ MINĖJIMAS CLEVELANDE

Š. m. birželio mėn. 13-14 d. sukanka lygiai 40 metų nuo sovietų vykdytų masinių trėmimų bei Baltijos tautų naikavimo pradžių, kurie, nors ir kitokiose formose, tebesitęsia iki šios dienos.

Norint į tai atkreipti kiek galima didesnę amerikiečių dėmesį ir susilaukti tinkamos paramos mūsų laisvės siekimams, šiais metais buvo atsisakyta nuo iki šiol įprastų paminėjimų savo tarpe ir nutarta surengti platų minėjimą visoje vietoje.

Minėjimas įvyks š. m. birželio mėn. 13-14 d. savaitgalį, Edgewater parke, Clevelando vakarinėje dalyje, prie Erie ežero kranto, sekančia tvarka:

Šeštadienį, 9 val. ryte prasidės **PROTESTO VIGILJA PRIEŠ SOVIETŲ PRIESPĄUDĄ BALTIJOS VALSTYBĖSE**. Bus iškeltos JAV ir Baltijos Valstybių vėliavos ir pastatytas aukštas kryžius, simbolizuoją besitiesiančius baltijos tautų kryžius, kuris bus be pertraukos laikomas iki sekmadienio popietės.

Pagrindinis minėjimas įvyks sekmadienį, birželio mėn. 14 d. 12 val. vidurdienį. Pamaldas atliks kunigai: J. Bacevičius, A. Goldikovskis, E. Grendze, E.

Pahn ir U. Ukstins. Pagrindinių pamokslų anglų kalba pasakys Šv. Jurgio liet. parap. administratorius kun. J. Bacevičius. Maldos bei skaitymai vyks lietuvių, latvių ir estų kalbomis.

Minėjimo ir pamaldų metu giedos LTM Čiurlionio Ansambelis, vadov. kompozitoriaus Alf. Mikulskio ir jungtinis Clevelando latvių choras. Minėjimas truks apie valandą laiko.

Kadangi minėjimas vyks labai erdvoje vietoje, kurios apylinkėje, gražiame Edgewater parke, paprastai susirenka nemažai žmonių, skaitlingas baltiečių dalyvavimas yra būtinas, kad su darius tinkamą įspūdį.

Clevelando ir apylinkių lietuvių visuomenė yra prašoma atsilankyti, ypačingai į pagrindinį minėjimą, sekmadienį 12 val. Organizacijos yra prašomos paraginti savo narius kuo skaitlingiau dalyvauti ir atvykti kiek galima daugiau su uniformomis ar tautiniais rūbais.

Minėjimą rengia Bendrojo Baltiečių Komiteto Clevelando Skyrius, kurį sudaro Amerikos Lietuvių Tarybos Clevelando Skyrius, Clevelando Latvių Sąjunga ir Amerikos Estų Tarybos Ohio Apygarda.

Prof. AD. VARNAS

Ant politikos laktų. (Grafika)

davo šios ložės vadovai. Bet be Didžiųjų Rytų ložės, Italijoje nuo 1885 metų veikė ir kita ložė. Ji vadinosi Reikalinga Propaganda arba P-2. Ši ložė buvo slapta. Ji ir veikė slapta, bet ji padėdavo bizniui vesti ir įtakingesniems italams dar labiau įsitvirtinti. P-2 turi savo šaknis įleidusi ne tik pačioje Italijoje, bet ir Amerikoje. Amerikoje 25 metams už grolių pasodintas P-2 narys Michele Sindona.

Policija, radusi informaciją apie slapta veikiančius masonus, viską pasiėmė ir pradėjo studijuoti. Paaiškėjo, kad prie P-2 priklausė keli ministrai, daug karių, policijos vadų, teisėjų ir įvairių biznierių. Kai kam nors reikėdavo pagalbos, tai kiti ložės nariai padėdavo.

Premjeras Forlani, pamatęs sąrašuose kelis ministrų vardus, tuojau nutarė atsistatydinti. Jis negalėjo pakeisti, kad ministrai, be išikimybės vyriausybės, turėtų išpareigojimų dar kokiui slapta ložei. Su tokiais žmonėmis jis negalys dirbti.

Vyriausias P-2 masonas buvo Liucio Gelli. Policija nustatė, kad Mussolinio laikais jis buvo fašistas, sakė kalbas ir ragino padėti Mussoliniui. Kai fašistų vadovas buvo pakartas, tai jis 1935 metais įstojo į P-2 ložę.

Būdamas gabus, jis ten greitai pradėjo kilti. Jis turėjo ir P-2 eilės kilo. Paskutiniu dešimtmeciu jis tapo P-2 vyriausiu valdytoju.

Be biznio ir pasipinigavimo valstybės sąskaiton, neišskū-

kokie buvo šios masonų ložės tikslai. Manoma, kad ji buvo sudaryta demokratinei italų santvarkai griauti. Josios nariai griovė dabartinę Italijos konstituciją ir silpnino teisinius respublikos pagrindus. Gal jie norėjo, kad būtų sudaryta kita griežta autoritarinė santvarka. Dokumentai, rodo, kad ši slapta masonų ložė padarė daug žalos kelioms vyriausybėms. Vyriausybė yra pasiryžusi traukti teisman Liucio Gelli.

Prokuratūra įsakė būtinai suminti Gelli, bet niekur jo neranda. Jis tapo turtingu žmogumi. Jis turės pasiaiškinti, kaip jis galėjo įsigyti kelis milijonus, nemokėdamas mokesčių. Policija tarė kitus šios ložės narius ir nustatinėja jų priešistatyminę veiklą.

Policija tikisi Gelli surasti ir atvesti į teismą. Turės liudyti įtakingi masonai.

Lietuvių tarpe taip pat buvo slapta veikusių masonų. Daugelis buvo apgauti. Kai veikia slapta, tai vis ką nors blogo daro.

Negali laukti

Turtingas tėvas pasakoja savo būsimam žentui:

— Kodėl tu taip skubini prie altoriaus? Mano Onutė dar taip jauna... vos šešiolikos metų. Ar negalėtum palaukti bent vienerius metus?

— Aš tai galėčiau, bet mano skolos neleidžia...

PIKKITE JAV TAUPYMO BONUS

J. KLAUSEKIS

KALIFORNIJA SU FEDERALINE VALDŽIA TEISME

Nuo gegužės vidurio Kalifornijos laikraščiuose, per radijo ir TV buvo nemažai žinių, kaip eina Kalifornijos gubernatoriaus iškelta byla prieš federalinę valdžią dėl numatyto Pacifiko vandenyno dugno grėžmo alyvai ir dujoms gauri. Fed. valdžios vadaus sekretorius James Watt, vos pradėjęs ministeriui, paskelbė nutarimą, jog 115 ruožų plotų (tracts) bus išnuomoti alyvos kompanijoms naftai ir dujomis gauri iš Pacifiko vandenyno Kalifornijos pakraščiuose.

Kalifornijos gubernatoriaus, remdamasis įstatymais, nurodė vadaus sekretoriui, jog 34 plotai iš tu 115-kos negali būti naudojami alyvos gamybai, nes vieni yra įstatymais palikti jūrų gyvūnų rezervatais, kiti yra svarbūs žvejybos pramonei, turizmui ir kt. Gamtos ir gyvūnijos apsaugai yra vadinamasis "Endangered Species Act", yra ir įstatyminės įstaigos: "The Environmental Protection Agency" ir "Council on Environmental Quality". Gyvūnų apsaugos įstatymais ir čia paminėtos įstaigos Amerikos gyvenimam įžengė res publikonams prezidentaujant. Tačiau dabartinis vadaus sekretorius nepaisydamas Kalifornijos gubernatoriaus nurodymų paskelbė, jog gegužės 28 d. bus varžybos ir kas aukščiausią kainą pasiūlys, tam bus išnuomoti tie plotai alyvos gamybai. Sakoma, jog sekr. Watt taip pasielgė, norėdamas Kalifornijai parodyti, jog jis yra viršininkas, jis yra "bosas".

Kalifornijos gubernatoriaus sekrecoriaus Watt nutarimą apskundė federaliniame teisme. San Francisco Chronicle gegužės 14 d. išspausdino netįpą straipsnį apie prieš dieną buvusią spaudos konferenciją. "Dešimt apskričių (Humboldt, Mendocino, Sonoma, Marin, San Mateo, Santa Clara, Santa Cruz, Monterey, San Luis Obispo ir Santa Barbara) ir šeši miestai (Brisbane, Santa Cruz, Seaside, San Luis Obispo, Santa Monica ir Los Angeles) nutarė prisijungti prie Kalifornijos gubernatoriaus iškelto bylos sekretoriui Watt. Tie dešimt apskričių ir tie šeši miestai sutartinai pavedė jų in-

teresus teisme atstovauti San Francisco advokatui Donatui Janutai. "Chronicle" aprašytoje spaudos konferencijoje dalyvavo Lousie Renne San Francisco mieste atstovė (supervisor), Barbara Boxer, Marin apskrities ir Joe Cucchiara Santa Cruz atstovai. Su jais buvo ir advokatas Donatas Januta.

C. tuojami spaudos konferencijos dalyvių pareiškimai. Adv. Januta aiškines, jog pagal kongreso išleistus įstatymus tokius principinius nutarimus darant, kaip kad sekr. Watt padarė, miestai ir apskritys turi teisę dalyvauti diskusijose prieš nutarimą padarant. Marin apskrities atstovė Boxer aiškinusi, jog net federalinės valdžios daug pinigų esą investuota Point Reyes pakraščiu apsaugai, o dabar prieš tas pakrantes norima padaryti įrengimus alyvos gamybai.

Los Angeles mieste federaliniame teisme ši byla buvo pradėta nagrinėti gegužės 22 d. Dalyvavo federalinės valdžios ir alyvos kompanijų advokatai, o prieš juos minėtą miestų advokatas, ar Kalifornijos valstybės advokatas ir dar keli įvairių gamtos apsaugos organizacijų advokatai. Teisėja Mariana Pfalzer. Ji padarė nutarimą, leidus miestams ir gamtos apsaugos organizacijoms jungtis prie gubernatoriaus iškelto bylos.

L. A. Herald Examiner aprašydams teismo posėdį, mini, jog gincas einąs apie 34 plotus iš 115-kos. Kalifornijos valstybės advokatė (Deputy Attorney General) Theodora Berger aiškinusi, jog tereikalaujama sutabdyti tik 8 nuosimčius numatyti išnuomavimui plotų, o kiti gali būti naudojami publikos interesams — alyvos gamybai. Miestų ir apskričių advokatas Donatas Januta teisme aiškines, jog sekretoriui Watt privaloma skaitytis su gubernatoriaus rekomendacijomis, jei jos neprieštarauja visos valstybės ir steito interesų balansui (The secretary has to accommodate the governor's recommendations unless he finds those recommendations have not made a balance between the national and the state's interests).

Sekretoriaus Watt advoka-

tai ir alyvos kompanijų advokatai įrodinėjo, jog grėžimai nepavojingi pakraščiu apsaugai bei vandenyno gyvūnijai.

Gegužės 27 d. Los Angeles mieste vėl teismo posėdis su advokatais ir kitais bylos dalyviais. Teisėja paskelbė, jog gincas tęsiasi, nes bylos galutinio sprendimo neva alyvos grėžimai išnuomoti plotų sprendimą vietos spauda laiko dideliu gybneratoriaus Brown, miestų ir gamtos apsaugos organizacijų laimėjimu. Laimėję ir jūrų gyvūnai. G. L. A. Herald Examiner vienai žinia net įdomia antraštę parinko: "How Jerry Brown won one for the sea otters in the oil war". Kartu tame straipsnyje po keletą kartų minima, jog gubernatoriui ta byla laimėjęs prieš prezidento Reagan rinkiminius pažadus, prieš jo politiką.

Žinoma, galima laimėjimą visai aiškinti, nors jis dar nėra galutinis, nes tik liepos pabaigoje teisėja padarysianti galutinį jos nutarimą, o po to galima ir tolimesnės bylos eiga apeliacijomis. Bet yra faktai, jog Kalifornija jau nuo seniau kovoja už vandenyno pakraščiu ir gyvūnų apsaugą. Kaip privatus asmenys stengiasi savo sodybą, savo kiemą gražiai užlaikyti, taip ir valstybė tuo principu vadovaujasi. Ir gamtos apsaugos bylą yra buvę ir kitems prezidentaujant prieš R. Reagan, Kalifornijos gyventojai yra nubalsavę įstatymą gamtai, ypač pakraščiu grožiu išsaugoti. Žinoma, vieniems, kurių dauguma, rūpi gamtos grožis, o kitiems pelnas iš alyvos. Turtingos kompanijos turi nuo seno nusipirkusios didžiulius vandenyno pakraščiu plotus. Jos dabar be pakraščiu apsaugos komisijos leidimo (Nukelta į šoną puslapi)

MEET THE CHALLENGE!

SERVE WITH PRIDE IN THE NATIONAL GUARD

NEBRANGIOS, BET VERTINGOS KNYGOS

● **LITERATŪRA**, lietuvių literatūros, meno ir mokslo 1954 m. metai. Jame yra vertingi, niekuomet nesenstą, Vinco Krėvės, Igno Šlapelio, Vinco Maciūno, P. Joniko, V. Stankos, J. Raukščio, dr. Kazio Griniaus, taip pat K. Matusevičiaus ir V. Meilaus straipsniai bei studijos, iliustruotos nuotraukomis ir M. K. Čiurlionio, M. Šeikio, A. Kašubos, A. Rūkštelės ir A. Varno kūrybos pavyzdžiais. 365 pusl. knyga kainuoja tik \$3.

● **DAIŲ ŠVENTĖS LAUKUOSE**, poetės, rašytojos ir tautinių šokių pirmūnės Juozės Vaičiūnienės atsiminimai apie daigų šventes bei jų istoriją ir eigą. Įdomi skaityti ir nedainuojantiems, gerintis autorės puikiu stiliumi ir surinktais duomenimis bei užkuliais. Studija yra 151 pusl., kainuoja \$2.

● **VIENTISO ŽMOGAUS GYVENIMAS**, Antano Rūkės aprašytas Juozo Adomaičio — Dėdės Šerno gyvenimas. Tai ne sausas gyvenimo bruožių aprašymas, bet tikslu to laikotarpio buities literatūrinė studija, suskirstyta skirsneliais. Ta 206 puslapių knyga parduodama tik už \$2.

● **LIETUVISKASIS PAMARYS**, Henriko Tomo-Tamašausko įdomiai parašyta studija apie Rytprūsius, remiantis Pakalnės ir Labguvos apskričių duomenimis. Aprašymai įdomūs kiekvienam lietuvui. Leidinyje iliustruotas nuotraukomis, pabaigoje duodama vietovardžių pavadinimai ir jų vertiniai į vokiečių kalbą. Labai naudingoje 335 pusl. knygoje yra Rytprūsių žemėlapis. Kaina \$6.

● **KĄ LAUMĖS LEMĖ**, rašytojos Petronėlės Lietvaitės atsiminimai ir mintys apie asmenis ir vietas neprik. Lietuvoje ir pirmaisiais bolševikų okupacijos metais. Knyga turi 234 puslapius, bet kainuoja tik \$3.

● **JULIUS JANONIS**, poetas ir revoliucionierius, nesuprastas ir klaidingai interpretuojamas gyvenime ir politikoje; tik ne Jurgio Jasinskio knygoje apie Juliaus Janonio gyvenimą ir poeziją. Dabar būtų jį galima pavadinti kovotoju už žmogaus teises. Knyga yra didelio formato, 265 puslapių, kainuoja \$6.

● **SATYRINIS NOVELS**, M. Zoschenko kūryba, J. Valašio vertimas. 200 pusl. knygoje yra 40 sąmojingų novelių. Kaina \$2.

Knygos gaunamos Naujienose, 1739 So. Halsted St., Chicago, IL 60608. Užsakant paštu, pridėti dolerių paštomato išlaidoms.

3 — Naujienos, Chicago, 8, III. Tuesday, June 9, 1981

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

MARIJA NOREIKIENE

2608 West 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2787

Didelis pasirinkimas geros rūšies įvairių prekių.

MAISTAS IS EUROPOS SANDELIŲ

SIUNTINIAI Į LIETUVĄ

Cosmos Parcels Express Corp.

MARQUETTE GIFT PARCELS SERVICE

2501 W. 69th St., Chicago, Ill. 60629 • Tel. 925-2737

V. VALANTINAS

JAY DRUGS VAISTINĖ

2759 W. 71st St., Chicago, Ill.

• KOFESTINGAI IŠPILDOMI RECEPTAI • FANNIE MAY SALDUMYNAI • KOSMETIKOS REIKMENYS

Atidara šokiadieniais nuo

9 val. ryto iki 10 val. vakaro.

Sekmadieniais nuo 9 val. ryto iki 8:30 val. vak.

D. KUHLMAN, B.S., Registruotas vaistinėinkas

Tel. 476-2206

ROMANAS

POVLAS LAURINAVICIUS

BEDRUSKOS

404 puslapių.

Kaina \$8.

Persiųntimas \$1.

NAUJIENOS

1739 S. Halsted St., Chicago, IL 60608

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily Except Sunday by The Lithuanian News Pub. Co., Inc.
1739 So. Halsted Street, Chicago, IL 60608. Telephone 421-6108

SECOND-CLASS POSTAGE PAID AT CHICAGO, ILLINOIS

As of January 1, 1980
Subscription Rates:
Chicago \$45.00 per year, \$24.00 per
six months, \$12.00 per 3 months. In
other USA localities \$40.00 per year,
\$22.00 per six months, \$12.00 per
three months. Canada \$45.00 per year;
other countries \$48.00 per year.

pusei metų \$22.00
trims mėnesiams \$15.00
vienam mėnesiui \$ 4.00

Kanadoje:
metams \$45.00
pusei metų \$24.00
vienam mėnesiui \$ 5.00

Užsieniuose:
metams \$48.00
pusei metų \$26.00

25 cents per copy
Nuo sausio pirmos dienos
dienraščio kainos:

Chicago ir priemiestiuose:
metams \$45.00
pusei metų \$24.00
trims mėnesiams \$12.00
vienam mėnesiui \$ 5.00

Naujienuose elna kasdien, išskyrus
sekmadienius, leidžia Naujienu Ben-
dros, 1739 So. Halsted St., Chicago,
IL 60608. Telef. 421-6100.

Pinigų reikia gauti pašto Money
Kitose JAV vietose:
metams \$40.00 Orderiu kartu su užsakymu.

NAUJIENŲ raštinė atidara kasdien, išskyrus sekmadienius,
otio 9 val. ryto iki 5 val. popiet. Šeštadieniais — iki 12 val.

Lenkijos įvykių tolimesnė raida

Per paskutines kelias savaites Lenkijos įvykių įtampa žymiai atslūgo, nes Maskva, nežiūrint visų grasinimų ir paruoštų kariuomenės invazijai, nedrįso brutalia jėga sulaužyti lenkų tautos demokratizmo. Šiuo kritišku momentu Lenkijos darbininkai, valstiečiai ir inteligentai įrodė visam pasauliui, kad komunistinėje santvarkoje be karo ir ginkluotų sukilimų yra galima siekti ir laimėti demokratinių laisvių. Šio laimėjimo lenkai nebūtų pasiekę vien savo jėgomis, jei ne Vakarų demokratijų vedama detentės politika ir Helsinkio sutarimai nebūtų paruošę tokiems įvykiams dirvos.

Pačioje Lenkijoje ikišiolinių laimėjimų nuopelnus reikia didėle dalimi skirti R. Katalikų Bažnyčiai, vadovaujamai seniai mirusio primo kard. St. Wyszyńskio, kuris beveik per visą pokarinį laikotarpį vedė atkaklią kovą prieš komunizmo užmačius sunaikinti lenkų tautos dvasinius pagrindus. Kaip patriotas ir politikas, primas Wyszyńskis dažnai suėdavo į konfliktą su Vatikanu vedama Rytų politika ir su lenkų ultrapatriotais, kurie siekė bekompromisinės ir ginkluotos kovos prieš Maskvos pavergimą ir prieš jos primestą lenkams komunistinę santvarką.

Vengrijos sukilimo metu Lenkijos vadovaujantieji patriotai buvo susirinkę slaptame posėdyje, kuriame buvo tartasi pradėti sukilimą. Sužinojęs apie ruošiamą sukilimą, kard. Wyszyńskis slapta atvyko į pasitarimą ir savo autoritetu atkalbėjo nuo tokio sumanymo. Jo ištikinimu, vakariečiai neateis į pagalbą sukilusiems vengrams ar lenkams, nes bijos rizikuoti sukelti pasaulinį atominį karą, ir paliks sukilusias tautas savo likimui. Prie tokių sąlygų sukilimas tik pakartotų ir padidintų lenkų tautos kančias, kurias taip seniai pergyveno.

Panašios taktikos laikėsi primas Wyszyńskis ir jo proteguotas į popiežius Jonas Paulius II, kai įsisiūbavo darbininkijos Solidarumo streikai. Primas Wyszyńskis, drauge su visais vyskupais, pakartotinai ganytojiškais laiškais sulaukė įsisiūbavusių lenkų aistras prieš galimas smurto priemones. Ypač po įvykusios provokacijos Bydgosze, kuria norėta pastumti Solidarumo unijų

federaciją paskelbti visuotinį streiką, kad jo priedangoje pateisintus Sovietų invaziją.

Panašios taktikos laikėsi lenkų disidentai, paruošę gyventojų nepasitenkinimą dėl maisto kainų kėlimo ir pirmuosius darbininkų streikus Dancige. Lygiai veik visos vakariečių žinių tarnybos radijo bangomis ir kitais kanalais įspėjo lenkus laikytis tvirtai, bet šaltai, vengti galimų provokacijų, nevartoti smurto priemonių ir laikytis Lenkijos konstitucijos ir įstatymų nuostatų. Kaip matome, savotišku sutapimu visi veiksniai, lėmę Lenkijos laisvėjimą, laikėsi tų pačių kovos principų.

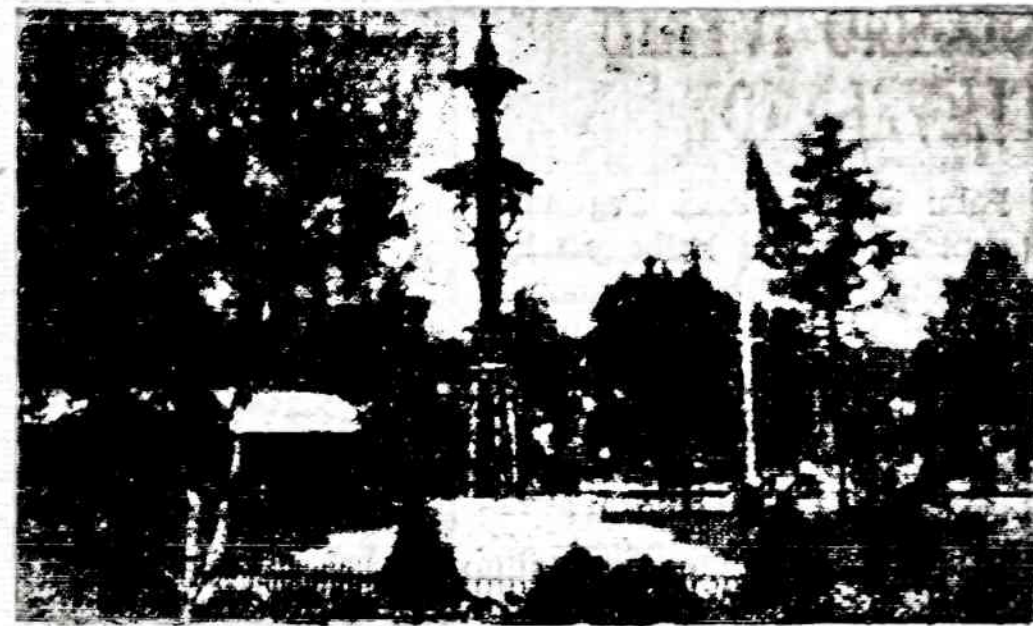
Nežiūrint tariamo atoslūgio ir didelių laimėjimų, lenkų tauta vėl atsistojo prieš naujus bandymus ir likmines kovas. Liepos mėnesio viduryje šaukiamas Lenkijos jungtinės darbininkų partijos suvažiavimas, kuriame laukiama didelių reformų ir tolimesnio Lenkijos posūkio vidaus ir užsienio politikoje.

Tuo tarpu Lenkijos ūkis yra atsidūręs ant bankroto slenkščio. Prie ištuštėjusių krautinių stovinių ilgos pirkėjų eilės. Skačiuojama, kad pramonės produkcija, palyginus su tuo pačiu praeitų metų laikotarpiu, yra nukritusi 10%, kas sudaro apie 10 milijonų dolerių nuostolių. Valstybė neįstengia mokėti skolų, kurios tapo išdėstytos lengvesnėmis sąlygomis ateinantiems metams. Drastiškai sumažėjęs Lenkijos eksportas. Nuo pernai metų visai sustabdytas maisto produktų išvežimas. Šiais metais smarkiai kritę anglų ir kitų žaliavų bei gaminių išvežimas į pasaulio rinkas, kas dar labiau pablogino Lenkijos finansinę padėtį. Dar neišku, koks bus šių metų derlius, nes dveji iš eilės metai, dėl blogų meteorologinių sąlygų, buvo tiesiog katastrofiški.

Virš šių visų ūkinių sunkumų, dar kabo virš Lenkijos ne vien karinė bet ir ūkinė Sovietų grėsmė. Lenkijos ūkis nuo pat pokarinio laikų buvo tampriai surištas su Sovietų, iš kur buvo tiekama nafta, dujos, plienas, įvairūs metalų lydiniai, įvairiopa žaliava, atsarginės mašinoms dalys ir visa karinė technologija. Tik Giereko laikais, užtraukiant dideles Vakaruose paskolas, mėginta atspalaiduoti nuo Sovietų ūkinės ir technologinės priklausomybės. Bent šiuo metu, Sovietai gali kiekvienu momentu pritaikyti ūkinį spaudimą, sustabdydami dalinai ar visiškai savo eksportą. Tokiu atveju Lenkija atsidurtų tikrai katastrofiškoje padėtyje.

Turint galvoje Lenkijos sunkią ekonominę padėtį ir galimą Sovietų spaudimą, susirinkęs suvažiavimas turės spresti daug sunkių problemų, kurios iš viso be stambios Vakarų pagalbos būtų neišsprendžiamos. Pačioje Solidarumo sąjūdžio pradžioje buvo daug kalbama apie toli einančias reformas pramonėje ir žemės ūkyje, kurias pavadino Odnovos vardu, kas lietuviškai išvertus reikštų Atnaujinimą.

Stovint lenkų tautai prieš šių sunkių problemų sprendimą, kyla klausimas, ar jos gelmėse yra subrendę nauji kadrai, kurie įstengtų paruošti reorganizacinius planus ir juos vėliau įgyvendinti. Nemažiau svarbu žinoti, ar lenkų darbininkas, ūkininkas, inteligentas su entuziazmu stversis naujų planų įgyvendinimo, savo pačių gerovei. Kaip dabar reikalai atrodo, vaizdas yra gana liūdnas. Pajutę laisvę ir atsikratę kietos partinės priežiūros, darbininkai sulėtino darbo tempą, kas jau atsiliepė į ūkinis rodiklius. Matomai, jie galvoja, kad turtingi Vakarai, ypač Amerika, kurioje priskaitoma šeši milijonai lenkų išeivių, parems jų siekius stambiomis dovanomis, teiks lengvomis sąlygomis ilgametes paskolas, siųs milijonais tonų maisto gaminių pagigintomis kainomis ar

40 METŲ SUKAKTIS IŠVEŽIMAMS IR TAUTOS SUKILIMUI

Šiais metais mes minime 40 metų liūdną sukaktį, kai rusai vykdė masines lietuvių deportacijas į Sibirą. Tų deportacijų metu prasidėjo vokiečių ir rusų karas. Lietuviai spontaniškai sukilė prieš bėgančius rusus ir padėjo vokiečiams juos išstumti iš Lietuvos. Tačiau vokiečiai okupavo Lietuvą ir, vietoj raudonos — prasidėjo ruda okupacija.

Rusų bėgimo ir vokiečių atėjimo lange pasireiškė Vokietijoje sudarytas Lietuvos aktyvistų frontas, kuris 1941 m. birželio mėn. 24 d. Kaune paskelbė Lietuvos valstybės atstatymą. Po šešių savaičių, laikinoji vyriausybė buvo vokiečių panaikinta uždraudimu veikti. Tokiu būdu ta laikinoji vyriausybė nebuvo jokia vyriausybė vokiečių akimis. Ar ji buvo tokia lietuvių akimis?

Kai 1918 metais Lietuvoje buvo vokiečių kariuomenė, Lietuvos Taryba vasario 16 dieną paskelbė Nepriklausomybės Aktą. Jame buvo sakoma: "Lietuvos Taryba, kaip vienintelė lietuvių tautos atstovybė, remdamos pripažintą tautų apsisprendimo teise ir lietuvių Vilniaus konferencijos nutarimu rugsėjo mėn. 18-23 d. 1917 metais, skelbia atstatanti nepriklausomą demokratineis pamatais sutvarkytą Lietuvos valstybę su sostine Vilniuje ir tą valstybę atskiriantį frontą emė sau mandata rašyti

visai veltui, o jie naudosis laimėta laisve ir džiaugsis geru gyvenimu. Būtų labai panašu į lenkų bajorų gadynę.

Jei lenkų tauta gyvena panašiomis iliuzijomis, tai teks skaudžiai nusivilti, nes ir Dievas tepadeda tiems, kas padeda sau. Vakarų demokratijos turi daug savų problemų ir rūpesčių, ypač apsiginklavimo srityje, kad lengva ranka galėtų švaistyti milijonines sumas. Jei lenkų tauta neįstengs savo laimėtų laisvių paremti kietu, sąžiningu ir kūrybingu darbu, kaip tai pasiekė visos Vakarų demokratines tautos, tuomet lenkams tektų sugrąžinti išvartą d. Giereką prie valdžios, nes prie tuščių krautvių ilgai neištvers. Gal kaip tik tokio momento laukia Kremlius, apsisprendęs kitais būdais atgauti savo prarastas pozicijas Rytų Europoje.

V. K.

tokius kvailus ir pataikaujančius pareiškimus? Tikrai, lietuvių sukilimas prieš rusus nereikšė lietuvių noro pasiduoti vokiečiams. Iš tikrųjų, tas frontinių pareiškimas yra gėda lietuvių tautai, o ne pasididžiavimas.

Vasario 16 Dienos Akto signatarai nepataikavo vokiečiams ir pagaliau vokiečių valdžia pripažino Lietuvos valdžią. Valdžios ištroškę frontininkai savo begėdiškų pataikavimų išsikasė sau duobę. Vokiečiai gal net pagálvojo — esate be nugarkaulio, tai kodėl mums jūs esate reikalingi? Lietuviai visa tai išėjo naudon — mes nelapome nacių kolaborantais.

Kai šiais metais mes minime 40 metų skaudžius išvežimus, tai pasenę frontininkai, pasigavę tulkon pasimetusių tautiečių, bando minėti savo vyriausybės farsą. Pramonės ministras Adolfas Damušis pasirodys Chicagoje ir New Yorke. Chicagoje dar susirinks kiti likę laikinosios vyriausybės nariai. Gal kuriam iš jų sušvis šminties kibirkstėlė ir pasiūlys savo draugams paskelbti, jog jų 41 metų pareiskimas buvo klaida ir kad jie asmeniškai imasi atsakomybės už tą neatsakingą pokštą.

O lietuvių visuomenė turėtų atsiriboti nuo frontininkų išpuosto burbulė, esą, jie įvykdė sukilimą Lietuvoje ir atsistojo tautos priešakyje. Kolaborantai buvo ir yra ne kovotojai, o išdavikai. Juozas Nendriūnas

SEKRETORIUS HAIG SKRENDĄ KINJĄ

WASHINGTON, D.C. — Praeitą savaitę vyriausybė paskelbė, kad Pekino vyriausybė bus parduodami ginklai krašto apsaugai. Dabar paaiškėjo, kad šią savaitę sekretorius Haig skrenda į Kiniją tartis su dabartine Kinijos vyriausybe tarptautinės politikos klausimais.

Kad reikalas būtų lengviau ir greičiau aptariamas, Reagano administracija iš anksto paskelbė apie nutarimą parduoti modernių ginklų lengvesnėmis sąlygomis.

Sekretorius skrenda pirmiausia į Pekiną, o trečią dieną užsuks į Hong Kongą. Iš ten vyks į Manilą, Naująją Zelandiją, Australiją ir skubės namo. Maniloje sekretorius susitiks su naujuoju Japonijos užsienio reikalų ministru.

— Mirė C. Baker, buvęs Sears bendrovės prezidentas.

PIRKITE JAV TAUPYMO BONUS

STEPONAS KAIRYS

LIETUVIŲ TAUTINIO ATGIMIMO SĄJŪDIS

Buvo priežastinga, kad tautinis lietuvių sąjūdis sutaptų su mūsų krašto ūkio struktūros bei jo vystymosi krypties radikaliu pasikeitimu. Tautinio sąjūdžio idėja, kaip socializmas, kaip tautų laisvės šūkis, supratimas, kad jos turi teisę laisvai gyventi ir tarpt, atėjo pas mus iš Vakarų kartu su sektiniais pavyzdžiais. Bet, kad pradėtas daiginti į savąją dirvą, jis tarpt, reikėjo, kad dirva būtų paruošta. Noriu galvoti, kad augščiau pateiktas kad ir aplamas Lietuvos ūkiškos bei socialinės būklės vaizdelis aiškiai pasako viena: mūsų kraštas buvo gyvai reikalingas naujos santvarkos, naujų galimybių gyventi, kad neužtrokštų. Į tą naują santvarką turėjo įtilpti ir mūsų kaimo žmogus kaip tautiškai susipratęs lietuvis, vienos tautos narys su bendrais tautos ir krašto interesais bei uždaviniais, su aspiracijomis ateičiai.

"Varpas" ir jo kurtasis sąjūdis buvo pirmoji pastanga duoti sąjūdžiui turinį ir jį apipavidalinti. "Aušra", kartu ir "Varpas", paskatino atsirasti ir klerikaliniai spaudai, kad jos atstovaujama klerikali organizacija neatsiliktų nuo įvykių raidos ir nenutūtų Lietuvos gyvenime turėto vaidmens. Bet mūsų klerikalinės srovės veiklą iš karto susiaurino ja dominavęs tikybiškas momentas, kuriam ir egoistiškai supratas ir dažnai nuže

mintas iki kastos interesų nepridengto gynimo. Tai pastatė varpininkus, pasinėšusius atstovauti visos tautos reikalams ir bandžiusius įsijungti į dienos gyvenimą, į dekingą padėtį.

Kaip varpininkai suprato savo uždavinį ir jį vykdė, kokiose sąlygose jiems teko dirbti pirmaisiais ir vėlesniais metais, rodo "Varpo" turinys. Ties jo analize norėčiau ilgiau sustoti, nes "Varpas" buvo embrijonas, iš kurio vėliau atsišakojo ir jau savarankiškai vystėsi atskiros mūsų visuomenės politinės bei socialinės srovės.

"VARPAS"

Pasirodymas 1889 metų sausio mėn., "Varpas" vedamajame paskelbė:

"Laikraszty duosime vietą visiems balsams Lietuvių, tikrų tėvynės mylėtojų. Taipinsim straipsnius tik tokius, kuriuos matysim naudingus abelnai reikalams Lietuvystės, atmesdami visus dalykus, pavestus užmanymui ar sziochio, ar tokio Lietuvių skyrio, nes mieras mūsų — tarnauti Lietuvai, ne gi skirtingoms Lietuvių partijoms... Išsmokinti Lietuvius lietuvizškai mislyti, sujunginti ir sutraukti juos į darbą, pripratinti kaip pridera Lietuviams geltis, išsaiszkinti kelius, kurieis eidami garsei galėtis pasisakyti: "Lietuviais esame!", pakelti dvasiszką ir medegiszką Lietuvos būte, nukrešti nuo Lietuvių nesuprantamą lipnumą prie svetimų tautų, uždegti szirdyje brolių nors mažą kibirkstėlę meilės tėvynės — tai yra mūsų mieras, tai užuodė "Varpo".

Vadinasi, "Varpo" "užuodė" — pažadinti

lietuviuose jų tautinę sąmonę.

Trečiame iš eilės Šerno-Adomaičio straipsnyje "Audiatur et altera pars" autorius mandagiai kerta su "Vilenski Viestnik", Vilniaus gubernatoriaus organu, dėl katalikams ir jų kunigams priekšamo fanatizmo, kad jie šaltai priėmė archiereją "Aleksijųšą", lankiusį keletą katalikų bažnyčių Lietuvoje. Atsikirsdamas dėl lietuviams priekšamos netolerancijos, Šernas primena rusams visą jų lietuviams ir jų kalbai daromą priespaudą: uždraudė spaudą, katalikams neduoda Lietuvoje valdiškų tarnybų, inteligentams draudžia pirkti žemių, draudžia betkoks lietuvių draugijas, atima iš katalikų bažnyčias. Klausia: dėl ko mes, lietuviai, nelygūs valstybės "ūkėšai", už ką mums dedami visi tie pančiai?

Vadinasi, "Varpas" posityvų savo uždavinį papildė negatyviu, — bent skystis dėl lietuviams katalikams caro valdžios daromų skriaudų. O šiaip "Varpo" 1-ame numeryje visko yra: V. Kapso eilėraštis "Varpos", apysaka apie higieną, apie arbatą, literatūros apžvalga, žinios iš visur, pasaulinės politikos apžvalga, apie muziką, įvairių produktų kainos pasaulinėje rinkoje. Mėnesiniam ir nelegaliam žurnalui — įvairus ir įdomus turinys.

"Varpo" 2-ame numeryje vedamuoju tilpo straipsnis "Lietuviškas alfabetas". Straipsnio autorius akademiniu tonu įrodinėja, kad lietuviškiems raštams tinka vien lietuviškos raidės, bet ne kokia graždanka. Kitokių raidžių lietuviai ir nenori.

(Bus daugiau)

LIETUVOS RYTŲ IR PIETŲ SIENOS

Prof. MYKOLAS BIRŽISKA

(Tėsinys)

IŠVADOS

Lietuva 1920 m. su Klaipėda (bet be Mažosios Lietuvos) turėtų apie 88.000 kv. km su maždaug 3.500.000 gyventojų. Gavusi pilnas rytų ir minimalines pietų sienas, Lietuva turėtų apie 105.000 kv. km su maždaug 4,2 milijonų gyventojų. Prie to pridėjus pietinį smaigalį, gautume Lietuvai apie 115.000 kv. km su 4,6 milijonų gyventojų. Iš to gyventojų skaičiaus jau pačioje tokios Lietuvos gyvavimo pradžioje tautiškai susipratusių lietuvių būtų ne mažiau kaip 2,6 mil. gyventojų. Lenkų ar lenkuojančių tame plote būtų apie 550.000, rusų apie 120-150.000. Lenkus bei dalį lenkuojančių ir rusų, reikia tikėtis, pavyktų repatriuoti, o lietuvių repatriuoti iš Latvijos, Rusijos, Pietų Amerikos ir bent dalį iš JAV ir Kanados.

Po šių visų operacijų bendras Lietuvos gyventojų skaičius veikiausiai nepasikeistų, bet tautiškai susipratęs elementas žymiai pagausėtų. Jei mums pavyktų pakeisti apie 250.000 svetimo elemento lietuviais, tada Lietuvoje iš 4,6 mil. gyventojų tautiškai susipratusių turėtume apie 2,85 2 mil. gyventojų, gudiškai kalbančių apie 1,3 mil. ir lenkuojančių apie 450.000 gyventojų.

(Iš Archyvo)

SVENTO RASTO TYRINETOJAI duoda veltui kietais viršeliais įristą knygą apie šventąjį Rastą. Pirmą atėjusieji į Naujienas galės gauti: 1) "Amžių planą", 374 psl., vardu rodyklės, arba 2) "Kasdieninė dangiškioji mapa", 200 psl., kasdieniniai pamokymai, arba 3) "Laikas prisistatinti", 358 puslapių.

Knygą veltui gaus pirmi atėjusieji. Kas norės daugiau šios rūšies knygų, tai prašoma kreiptis į:

SVENTO RASTO TYRINETOJAI
5421 So. Mozart Avenue,
Chicago, IL 60632

DR. PAUL V. DARGIS ATSIMINIMŲ PLUOSTAS

GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
Westchester Community Clinics
Medicine direktorius
1938 S. Main St., Westchester, IL
VALANDOS: 3-9 darbo dienomis ir
kas antrą sekdienį 8-3 val.
Tel.: 562-2727 arba 562-2729

TEL. 233-5893

DR. A. B. GLEVECKAS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS.
SPECIALYBĖ: AKIŲ LIGOS
3907 West 103rd Street
Valandos pagal susitarimą.

DR. FRANK PLECKAS

OPTOMETRISTAS
KALBA LIETUVIŠKAI
2618 W. 71st St. Tel. 737-5149
Tikrina akis. Pritaiko akinius
ir "contact lenses".

Dr. LEONAS SEIBUTIS

INKSTŲ, PUSLIES IR
PROSTATOS CHIRURGAS
2656 WEST 63rd STREET
Valandos: antradienį 1-4 popiet,
ketvirtadienį 5-7 val. vak.
Ofiso telefonas: 776-2880,
Rezidencijos telefonas: 448-5545

FLORIDA

DR. C. K. BOBELIS
Prostatos, inkstų ir šlapimo
takų chirurgija.
5025 CENTRAL AVE.
St. Petersburg, Fl. 33710
Tel. (813) 321-4200

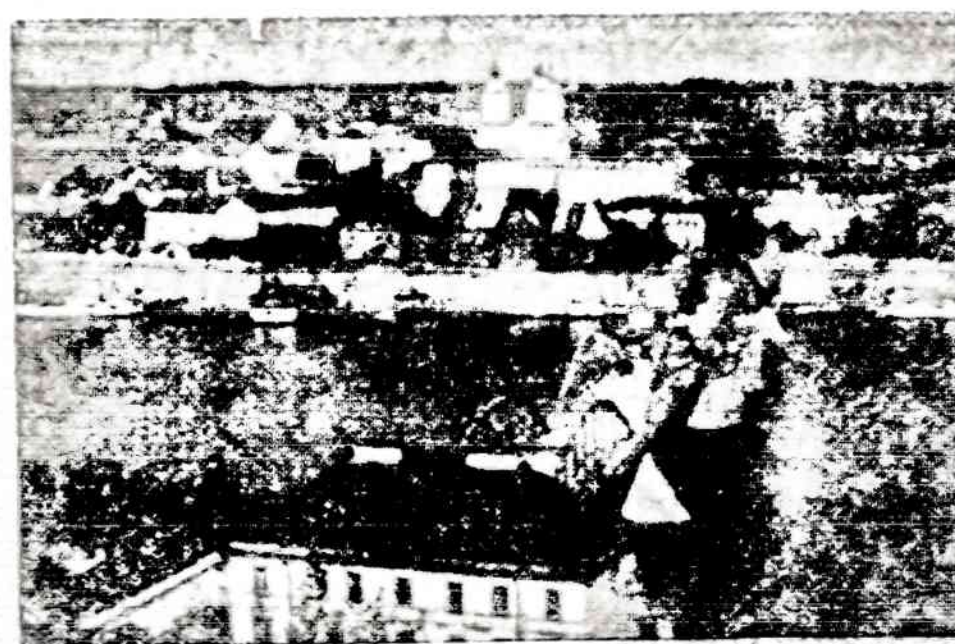
PERKRAUSTYMAI
MOVING
Leidimai — Pilna apdrauda
ŽEMA KAINA
Prisimam Master Charge
ir VISA korteles.
R. SERENAS. Tel. 925-8063

MOVING
Apraustas perkraustymas
iš įvairių atstumų.
ANTANAS VILIMAS
Tel. 376-1882 arba 376-5996

SOPHIE BARCUS
RADIOJO ŠEIMOS VALANDOS
Visos programos iš WOPA,
1490 kil. A. M.
Lietuvių kalba: kasdien nuo pirmadienio
iki penktadienio 4:00-4:30
val. popiet. Šeštadieniais ir sekmadieniais
nuo 8:30 iki 9:30 val. ryto.
Vedėja — Aldona Daukus
Telef.: HEMlock 4-2413
7159 So. MAPLEWOOD AVE.
CHICAGO, IL 60629

"Lietuvos Aidai"
KAZĖ BRAZDŽIONYTĖ
Programos vedėja
Kasdien nuo pirmadienio iki penktadienio
8:30 val. vakaro.
Visos laidos iš WCEV stoties,
banga 1450 AM.
St. Petersburg, Fla., 12:30 val. p.p.
iš WTIS stoties, 1110 AM banga.
2646 W. 71st Street
Chicago, Illinois 60629
Telef. 778-5374

**PATS SKAITYK IR DAR KIL-
TUS PARAGINK SKAITYTI
DIENRASTĮ "NAUJINIENOS"**

ANUPHAS TAMULYNAS

Lietuvių kalba — pagrindinis raktas indoeuropiečių kalbų pažinimui

(Tęsinys)

A. Becenbergeris keletą kartų lankėsi Lietuvoje — tyrinėjo lietuvių kalbos tarmes, rinko tautiška. Vasaras dažnai praleisdavo Kuršių Neringoje tarp žvejų. Kaip jis pats sako: "Lietuvių kalba aš susidomėjau, studijuodamas lyginamąją kalbotyrą... aš turėau laimės susidraugauti su daugeliu lietuvių. Savo ilgų metų mokslo darbą bedirbdamas, pamilau lietuvių tautą ir išmokau Lietuvos žmones didžiai gerbti".

Becenbergerio nuopelnai — jo veikalai paskatino tyrinėti savo gimtąją kalbą — K. Būga Kavietų invazijos.

(Iš Kario)

VANCE FUNERAL HOME

1424 South 50th Avenue
Cicero, ILL. 60650
Tel.: 652-5245

TRIŲ KOPLYČIŲ LAIDOJIMO SĖRMENINĖ

Patarėjai ir laidojimo direktoriai:

JEAN VANCE ir GEORGE SORINI

Aikštės automobiliams pastatyti

PADĖKA

A. + A.

JUOZAS TRUŠKŪNAS

Gimęs Moniūniuose, Pašvitinio vlsč., Šiaurės apskr.

Mirė Chicagoje 1981 m. kovo mėn. 25 d.

Šeima nuoširdžiai dėkoja:

gerb. kan. Vaclovui Zakaraskui, palydėjusiam a.a. Juozą į amžinybę maldomis koplyčioje, šv. Mišių aukoje ir kapinėse;

sol. J. Vazneliui, už giesmes šv. Mišių metu, didesnei Dievo garbei, ir muz. A. Kalvaiciui, pritarusiam vargonais; visų Chicago radijo vokalinių vedėjams ir dienraščiams Draugui ir Naujienoms, paskelbusiems apie Juozo mirtį, ir laidojimo direktoriui Petkui ir sūnui, pagalbėjusiems mums tuo sunkiu metu.

Ačiū LKVS "Ramovė" Chicago skyriui, ir Gen. T. Daukanto Jūrų šaulių kuopai, už rūpestį ir pagarbą a.a. Juozo vėliavomis koplyčioje, ir Jūrų šauliams už Lietuvos vėliavą, dengusią jo karstą.

Ačiū širdingai gerbiameiems atstovams už atsisveikinimo kalbas koplyčioje a.a. Juozo atminimui, ir visiems Juozo draugams, stovėjusiems prie jo garbės sargyboje, ir nešusiems karstą.

Ačiū p. E. Vengianskui, Jūrų šaulių kuopos pirmininkui, už rimtį ir jautrumą pravedant tą liūdną atsisveikinimo valandėlę.

Nuoširdžiai ačiū už gausias šv. Mišias a.a. Juozo sielai, už visas aukas, vainikus gėlių, už užuojautas Draugo dienrašty, už straipsnius Juozo atminimui Naujienose, Drauge ir Laisvojoje Lietuvoje.

Ačiū už aukas Dukterų Draugijai ir Tautos Fondui, už užuojautas mūsų šeimai žodžiu, laiškais, telefonu ir telegramomis.

Mūsų gili padėka visiems atėjusiems pagerbti a.a. Juozą į mirties dieną ir palydėjusiems į kapines. Taip pat dėkojame negalėjusiems atėti, ir tuo metu nebuvusiems Chicagoje, ir tiems, kurie nežinojo apie staigią Juozo mirtį, už užuojautas ir gailėsio žodžius.

Ačiū mieliems prieteliams už padarytas nuotraukas ir visiems, kurių gal nepaminėjau.

Ačiū jums už Jūsų laiką, paskirtą mano vyro a.a. Juozo sielai pagerbti, nuolatems mūsų kaimynams ir visiems, bet kuo prisidėjusiems prie šventos rimties, sunkiose mūsų šeimos d. eose.

Lai gailėstingas Dievas suteikia ramybę Juozo sielai.

Nulūdusi šeima

Keletą straipsnių lietuvių kalbos klausimais. Jis parašė "Devynioliktojo šimtmečio kalbotyros istorija", kur iškla lietuvių kalbos reikšmę kalbotyrai.

L. Jelmolevas (1899-1965)

Jis apie lietuvių kalbą parašė knygėlę, o savo daktaro disertacijoj "Baltų kalbų tyrinėjimai" daug skiria vietos lietuvių kalbos priegaidžių kaitai ir dvibalsių, ai vienbalsėjimui. Jis gerai mokėjo lietuvių kalbą.

Danija — kalbininkų kraštas — jų įnašas pasaulinė kalbotyron yra žymus.

Knutas-Olofas Falkas
(1906 m.)

Tai žymus švedų kalbininkas Lankėsi Lietuvoje — gerai išmoko lietuvių kalbą. Kauno universitete jis dėstė švedų kalbą ir literatūrą. Jis tyrinėjo baltų, slavų, lietuvių ir lenkų kalbų santykius. Be to, jo yra vertingi straipsniai apie lietuviškų asmenvardžių ir vietovardžių susilavinimą.

(Bus daugiau)

FIGHT HEART DISEASE

raliaučiuje klausė Becenbergerio paskaitų.

LIETUVIŲ KALBA IR DANŲ KALBININKAI

Vilhelmas Tomseną savo veikale: "Ryšiai tarp finų ir baltų (lietuvių-latvių) kalbų" aiškina, kad seniau lietuvių, latvių ir finų (suomių) protėviai buvo kaimynai ir iš vieni kitų skolinosi žodžius.

H. Pedersenas (1867-1953)

H. Pedersenas dėstė lietuvių kalbą — ją dėstė Kopenhagos universitete. Keletą kartų lankėsi Lietuvoje ir parašė

A. + A.

MARY KROULAUDIS

(PAGAL TĖVUS DAMKAUSKAITĖ)

Mirė 1981 m. birželio 8 d., 8:45 val. ryto. Gimusi Lietuvoje, Kauno aps., Alytos parap., Karliškių kaime.

Amerikoje išgyveno 68 metus.

Paliko nuliūdę: du sūnūs — John, marti Kate, ir Simon, marti Anne; duktė Stella Narducy, aštuoni anūkai, vienuolika proanūkių bei kiti giminės, draugai ir pažįstami.

Priklausė Bridgeporto Liet. Namų Savininkų Draugijai. Kūnas pašarvotas Jurgio F. Rudmino koplyčioje, 3319 S. Lituania Ave.

Ketvirtadienį, birželio 11 d., 9 val. ryto bus lydimas į koplyčią iš šv. Jurgio parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojama šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a.a. Mary Kroulaidis giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinįjį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Sūnūs, duktė, anūkai, proanūkai.

Dėl informacijos skambinti 927-1138

A. A.

BRIGYTA NATKEVIČIENĖ

(PAGAL TĖVUS AUGUSTAITĖ)

Gyveno Marquette Parke, Chicagoje

Mirė 1981 m. birželio 8 d., 1:15 val. ryto, sulaukusi 93 metų amžiaus. Gimusi Vilkaviskio aps., Mažųjų kaime. Amerikoje išgyveno 31 metus.

Paliko nuliūdę: seserį ir brolių vaikai — Stasė Medelienė, Agnė Kižienė, Jonas Vaičiūnas, Grožvyda Kirby ir Jurgis Augustaitis su šeimomis bei kiti giminės ir draugai. Priklausė Lietuvių Bendruomenėi.

Kūnas bus pašarvotas antradienį 1 val. popiet Lack-Lackawicz koplyčioje, 2424 W. Luthuanian Plaza Court.

Trečiadienį, birželio 10 d., 9 val. ryto bus lydimas į koplyčią iš šv. P. Marijos Gimimo parapijos bažnyčia, o po gedulingų pamaldų bus laidojama šv. Kazimiero Lietuvių kapinėse.

Visi a.a. Brigytos Natkevičienės giminės, draugai ir pažįstami nuoširdžiai kviečiami dalyvauti laidojime ir suteikti jai paskutinįjį patarnavimą ir atsisveikinimą.

Nuliūdę lieka:

Dukterė, sūnėnai ir kiti giminės.

Laidotuvių direktoriai Steponas C. Lack ir Sūnus. Tel. 737-1213.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

CHARLES STASUKAITIS

VESINAMA LAIDOTUVIŲ KOPLYCIA

— GORDON FUNERAL HOME —

1729 South Halsted Street, Chicago

Tel. 226-1344

Mažeika & Evans

Laidotuvių Direktorai

6845 SOUTH WESTERN AVE.

Tel. 737-8600-01

9837 SOUTH KEDZIE AVE.

Tel. 422-2000

EUDEIKIS

GAIDAS -- DAIMID

SENIAUSIA IR DIDŽIAUSIA LAIDOJIMO ĮSTAIGA

4605-07 SO. HERMITAGE AVENUE

Tel. 927-1741 — 1742

4330-34 SO. CALIFORNIA AVENUE

Telefonas 523-0440

MODERNISKOS AIR-CONDITIONED KOPLYCIOS

PETKUS

TEVAS IR SŪNUS

MARQUETTE FUNERAL HOME

2533 W. 71st Street

1410 So. 50th Ave., Cicero

Telef. 476-2345

TRYS MODERNISKOS KOPLYCIOS

AIKŠTĖS AUTOMOBILIAMS PASTATYTI

N A R I A I:

Chicago

Lietuvių

Laidotuvių

Direktorių

Asociacijos

AMBULANSO

PATARNAVIMAS

TURIME

KOPLYCIAS

VISOSE MIESTO

DALYSE

P. J. RIDIKAS

3854 So. HALSTED STREET

Tel. YArds 7-1911

BUTKUS - VASAITIS

1446 So. 50th Ave., Cicero, Ill.

Tel.: OLYmpic 2-1003

PETRAS BIELIŪNAS

4348 So. CALIFORNIA AVE.

Tel.: LAfayette 3-3572

GEORGE F. RUDMINAS

3319 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-1338 - 1139

STEPONAS C. LACK IR SŪNUS

(LACKAWICZ)

2424 WEST 69th STREET

REpublic 7-1213

11028 SOUTHWEST HIGHWAY, Palos Hills, Ill. 974-4418

PHILLIPS - LABANAUSKAS

3307 So. LITUANICA AVE.

Tel.: YArds 7-3401

JONO KREIVENO "MIRTIES LAGERIUOSE IR TREMTYJE"

Birželio 6 d. 5:30 val. popiet Liet. Tautiniuose namuose, Jono Kreivėno knygai leisti komiteto pirmininkas inž. E. Jasiūnas įvadinio žodžio pradėjo knygos pristatymo iškilme. Paminėjo, kad suėjo 40 metų nuo išvežimo į Sibiro tremtį ir 40 metų, kai Lietuva buvo okupuota žiauriais komunistais.

Štai jo kalba:

Mieli Jono Kreivėno atsiminimų knygos "Mirties Lageriuose ir Tremtyje" garbės leidėjai, redaktoriai, garbės prenumeratoriai, malonios viešnios ir svečiai!

Knygai leisti komiteto vardu sveikinu Jus, kurie, nežinint pavasario gamtos grožybių, atvykote į šią salę buv. Sibiro kalinio atsiminimų knygos sutik tuvams.

Buvome numatę knygą į Jūsų rankas atiduoti jau kovo mėnesį, bet ne dėl mūsų kaltės jos atspausdinimas užtruko porą mėnesių ilgiau, taip, kad su šiuo renginiu mums teko prisitaikyti prie vėlyvesnės datos.

Iš kitos pusės, knygos atidavimas į skaitlytojo rankas šį birželio mėnesį įgyja tuo didesnę reikšmę, nes šį mėnesį sueina lygiai 40 metų nuo mūsų mielo Jono Kreivėno išvežimo iš Lietuvos į Šiaurinio Sibiro koncentracinius lagerius, o taip pat 40 metų nuo baisių birželių tremimų pirmosios bolševikinės okupacijos metais.

Iš karto su Kreivėno griežto režimo koncentracijos lageryje buvusios 18 lietuvių grupės, dviems Vilniaus krašto lietuviams įstoju į lenkų organizuojamą gen. Anderso armiją, tik jis vienas išliko gyvas. Visi kiti, bado, ligų, šalčio ir nežmoniškų gyvenimo sąlygų pakirsti, mirė. Ir tai, Jonas Kreivėnas išliko gyvas tik daugelio tiesiog stebuklingų sutapimų dėka, apie ką skaitysite šioje jo atsiminimų knygoje. Savo knygoje Kreivėnas ypatingą dėkingumą pabrėžė dr. Gareliui, kuris jį išgelbėjo iš neišvengiamos mirties, jam susirgus ta baisiąja vandenine liga.

Kai 1940 metais Jonas Kreivėnas buvo areštuotas, jo vaikai būdavo dar visi maži, o viena dukrelė dar negimusi. Šešiolika geriausių savo gyvenimo metų išleisti koncentracijos lageryuose ir tremtyje Kazachstane, tik didelių pastangų ir pasiryžimo dėka 1974 metais jis pasiekė laisvąją Ameriką. Susitikimas su šeima buvo tikrai jaudinantis: jo vaikai buvo jau suaugę žmonės, kai kurie jau turėjo savas šeimas.

Esame laimingi, šioje salėje turėdami ir patį knygos autorių Joną Kreivėną.

Viena iš Jono Kreivėno dukterų, prieš 7 metus New York'e dalyvavusi tėvo sutikime, šandieną čia yra ir mūsų tarpe. Tai ponija Roma Dambrauskienė, su savo vyru Leonu ir dukrelėmis Kristina ir Daiva.

Knygos sutiktuves praversti kviečiu šauniąją mūsų jaunimo atstovę, žurnalistikos studentę

pl. Ramunę Tričytę.

Ramunė Tričytė pagrindinei kalbai pasakyti pakvietė Pr. Povilaitį. Gan įdomiai jis paminėjo visas keturias knygos dalis, paryškindamas būdingesnes vietas. Baigiamoji mintis: knyga parašyta "krauju ir prakaitu" (Jo kalba bus spausdinama kitame N. numeryje).

Stud. R. Tričytė labai įspūdingai paskaitė būdingesnes vietas.

Knygai išleisti komitetą sudarė: inž. Ed. Jasiūnas, V. Kožica, J. Kreivėnas, A. Tamulynas, J. Tričys ir St. Vanagūnas.

Labai puošnų viršelį ir apnakų piešė dailininkas J. Tričys. Spausdino dr. Mykolų Morkūno spaustuvinė. Knyga gero popieriaus, kietais viršeliais, 300 pusl.

Lešas sudėjo daugumoje Reg. Liet. B-nės nariai. Liet. Fondas nė cento nedavė, nors buvo prašyta (K. Bradūnui paskyrė \$3,000). Stambiausias fondatorius — agr. A. Kuras, kuris davė \$300; Juozas ir sūnu su žinoma Bagdžiai — \$200, Al. Mikušauskas (sesers sūnus) su šeima — \$200, švogeri dr. P. Bagnys — \$150, M. ir J. Palubinskai — \$140, pusbroliu J.E. vyskupus V. Brizgys ir per 30 asmenų — po \$100; kiti po mažiau. Skaityti gan didelės.

Aktorius V. Šadauskas skaitė ištraukas.

Knygos autorius jautriais žodžiais nuoširdžiai dėkojo komitetui ir visiems prisidėjusiems prie knygos išleidimo.

Meninė dalis. Solistė Al. Pankienė, akompanuojanti Br. Varnakojienė, sudainavo "Aš parimus" — partizanų dainą, "Mylėk, lietuvi". Dr. J. Briedis sudainavo tris savo dainas: "Šiaurės pašvaistė", "Nusivylimas" ir "Valandos". Po to solistė Al. Pankienė sudainavo "O Tėve mūsų". Pabaigai solistė ir visi dalyviai susėjo sugiedoto "Lietuva brangi, mano Tėvyne" duosmus.

Solistams plovime. Reikia pripažinti, gera programa ir visi ja buvome sužavėti.

Komiteto narys St. Vanagūnas ir autorius iškviestą garbės prenumeratorius ir rėmėjus. Pagal sąrašą visiems įteikė puošnią knygą ir dėkojo.

Pabaigai sumuštiniai, pyragėliai ir kavutė.

Suskaiciu apie 15 stalių. Tad dalyvavo virš 150 asmenų. Tarp jų buvo dr. K. Sidlauskas, T. Blinstrubas, inž. G. Lazauskas, Tričiai, Jasiūnai, Vanagūnas, pulk. Dabulevičius, d-rė Kosubienė su vyru, agr. A. Kuras, E. Mikuziūtė, P. Stravinskas ir daugelis garbingų asmenų. Tik nesimėlė frontininkų.

Reikia pripažinti, daug dalyvių įsigijo J. Kreivėno knygą.

Užbaigtuvėms su giedojimu Tautos himną.

Knygos supažindinimas įspūdingas, įdomus, gerai parengtas.

Vienas dalyvis kėlė sumanytą knygą išleisti kitomis kalbo-

Tipiškas Naujosios Zelandijos gamtos vaizdelis.

mis. Temato kultūringas pasaulis kokiais kančias, terorą naudoja komunistai, užgrobę valstybes ir tautas.

Gili padėka komitetui ir šeiminiškams už šaunias vaises.

K. Paulius

TRUMPAI

— Juozas Žemgulis, Cleveland, Ohio, tapo Naujųjų prenumeratorium, užsisakydamas jas vieneriems metams. Dekui. Taip pat dėkui bičiuliams, kurie jį supažindino su Naujienomis ir turėjo teigiamos įtakos.

— Stasys Gasiūnas iš Gage Parko ankstybai pratęsė prenumeratą, o savo gerus linkėjimus atlydėjo \$5 auka. Dekui.

— Dėkui Petriui Balzarui iš Marquette Parko už atsiųstą \$5 auką prenumeratos pratęsimo proga. Taip pat dėkui Bronei Skirpenei, Washington, D. C., už \$3 auką kalendorių.

— Los Angeles abiturientų bačius įvykis birželio 13 d. 7:30 vak. šv. Kazimiero parapijoje.

— Ponia Mary Belies iš New Yorko neseniai atšventė šimtąjį gimtadienį, dukters, anūkų ir praanūkų draugystėje.

— Bostono lietuviai minės bolševikų išvežuosius bausiojo birželio dienomis birželio 13 d. 6:30 val. vak. šv. Petro bažnyčioje ir salėje.

— Korpl. Neo Lithuania suvažiavimas įvyks šį rudenį Jonynų salėje, Chesterton, Ind. Bus renkama vyriausia valdyba.

— Vincas Samoška pakviestas tradicinės Lietuvos vyčių gegužinės rengėjų komisijos pirmi-

ninku. Gegužinė įvyks liepos 4 d. Vyčių salėje ir sodelyje. Pradžia 12 val.

— Amerikos Lietuvių Tarybos Cicero skyrus Baisiojo Birželio genocido minėjimą ruošia birželio 14 d. tuojau po pamaldų šv. Antano parapijos bažnyčioje salėje. Paskaitą skaitys dr. Balys Paliokas, meninę programą dalį atliks Jūratė Tautvilaitė ir S. Palionienės vadovaujama vaikų tautinių šokių grupė. Lietuvių visuomenė, Cicero veikiančios organizacijos, ypač jaunimo, su vėliavomis bažnyčioje per šv. Mišias ir minėjime salėje praešoms ir kviečiamos dalyvauti.

— Prof. dr. Balys Paliokas kalbės minint Sovietų daromą lietuvių tautos naikinimą birželio mėn. 14 d. 12 val. Ciceroje šv. Antano parapijos salėje.

— Juozo Kapačinskio atsiminimai Spaudos Baruose, Chicago Lietuvių Literatūros Draugijos 1979 m. leidinys. Gausiai iliustruotas nuotraukomis, 216 psl., kaina \$7, gaunamas Naujienose. (Pr.)

Chicago's Liet. Tarybos pranešimas

Chicago's Lietuvių Tarybos bausių birželio tremimų minėjimas įvyks šia tvarka: Sekmadienį, birželio 14 d., 10 val. ryto vėliavų pakėlimas Marquette Parko parapijos aikštėje.

10:30 val. pamaldos šv. M. Marijos Gimimo parapijos bažnyčioje. Šv. Mišias atnaujaus ir pamokslą sako klebonas Antanas Zakarauskas. Gieda parapijos choras, Antano Lino diriguojamas. Vargonai groja Kazimieras Skaisgiris.

10 val. pamaldos Liet. Ev.

SUSIVIENIJIMAS LIETUVIŲ AMERIKOJE

yra seniausia, didžiausia ir turtingiausia lietuvių tarptautinė organizacija, lietuviams išlikimui tarnaujanti jau per 82 metus.

SLA — atlieka kultūrinius darbus, gelbsti ir kitiems, kurie tuos darbus dirba.

SLA — išmokėta daugiau kaip ASTUONIS MILLIONUS dolerių apdraud savo narius.

SLA — apdraudžia pigiausiomis kainomis SLA neliško pieno, namams patarčiau tik sąvėlpos pagrindu.

Kiekvienas lietuvis ir lietuvių draugas gali susivienijime apsidrausti iki \$10,000.

SLA — apdraudžia ir Taupomąja apdraudžia — Endowment Insurance, kuri ypač naudinga jaunimui, siekiančiam aukštojo mokslo ir jo gyvenimo pradžiai.

SLA — vaikus apdraudžia pigia terminuota apdraudžia: už \$1,000 apdraudus sumą temoka tik \$3.00 metams.

SLA — kuopų vyrai visose lietuvių kolonijose. Kreipkitės į savo apylinkės SLA kuopų veikėjus jie jums mielai pagelbės ir SLA išrašys.

Galite kreiptis ir tiesiai į SLA Centra:

LITHUANIAN ALLIANCE OF AMERICA
New York, N.Y. 10001
347 W. 20th St.
Tel. (212) 543-2218

Liet. Tėviškos parapijos bažnyčioje. Pamaldas laiko kunigas Ansas Trakis.

Tuoju po pamaldų šv. Marijos parapijos salėje bus akademija. Kalbėtojai: gen. konsulas Juzė Daužvardienė ir žurn. Vytautas Kasniūnas.

Meninę dalį išpildo Lietuvių Pedagoginio Instituto studentės Indra ir Gailė Antanaitytės.

Lietuvių visuomenės ir organizacijos kviečiamos gausiai dalyvauti. Organizacijos pamaldose dalyvauja su savo vėliavomis.

Chicago's Lietuvių Taryba

DIEVO DIDINGUMAS

Kaip mes galime pamatyti ir suprasti teisingai Dievo didingumą?

Pasiklausykite šios ypatingos programos šiandien 8:45 val. vakare radijo banga 1450 AM per "Lietuvos Aidus".

Penktadienį 4:23 val. po pietų per Sophie Barcus radiją išgirsite "Pabėgėlis".

Parašykite mums pareikalavdami knygelės "Kaip atgimti iš naujo". Prisiųsime dovanai.

Mūsų adresas:

Lithuanian Ministries,
P. O. Box 321,
Oak Lawn, IL 60454

KALIFORNIJA SU FEDERALINE VALDŽIA TEISME

Atkelta iš 3 psl.

dimo negali tose savo nuosavybėse nei fabriku nei dangoraižiu statyti.

Pavyzdžiui, kad jau nuo seniau Kalifornija dėl gamtos apsaugos kovoja, yra 1976 metų byla su Exxon alyvos milžinu. Ši kompanija su federalinės valdžios vidaus sekretoriato pritarimu buvo suplanavusi vandenynę, Santa Barbara įlankoje, pastatyti alyvos valyklą, kad nereikėtų laivais vežioti ir kiek toliau esančias valyklas.

Anais metais tą bylą aprašydamos Los Angeles Times ją pavadino Kalifornijos valstybės jėgos bandymu (Test of State Power on Offshore Oil Due). Byla tęsiasi L. A. federaliniame (U. S. District Court) ketinėjame nesu, Kalifornijos interesus ginant teisininkui Donatui Janutai, kurs tada buvo valstybės tarnyboje (Deputy Attorney General). Buvo įrodinėjama, jog vandenynę pastatyta alyvos valyklą būtų pavojinga ne tik gamtai, bet ir laiviniams, kuri tvarkoma įstatymais (Deepwater Port Act). Prie bylos su Exxon buvo prisijungusios ir kitos alyvos kompanijos — Standard Oil ir Shell Oil su savo advokatais, bet Kalifornijos valstybei pavyko teisme laimėti, rafinerija Santa Barbara įlankoje nepastatyta.

Reikia atsiminti, jog nei rafinerijos nei gręžimo platformos neišdygsta, kaip grybai po lietaus. Prieš jas vandenynę pastatant pakrantėse reikalingos dirbtuvės ir įvairūs sandėliai. Pakrantžių gyventojai jų nemėgsta.

Gegužės 28 d. Anaheim mieste federalinės valdžios atstovai atidarė varžytynių vokus su pasiūlymais kiek už kurį plotą (fract) alyvos kompanijos siūlo. Dėmesys buvęs didelis, bet iš tų ginlytinių plotų tik 21-nas pasiūlyta išsinuomoti už \$222.6 milijonus, bendra varžytynėse suma buvo \$4.9 milijonai.

EKONOMISKAS VYRAS

Skyrybų byloje vyras aiškina teismui:

— Gerbiamas teisme, ji kuria įvairias intrigas. Va, nusipirkau juodą eilutę ir štai ji ima man išmėtinėti, kad nusipirkau juodą todėl, kad noriu ją nužudyti. Aš nekreipiu jokio dėmesio į tokias jos priekaištus, bet nusibosta, veda iš nervų. Juk esame jau nebejauni, tad jei kuris iš mūsų miryt, tai juoda eilutė pravers įkapėms.

REAL ESTATE

Namai, Žemė — Pardavimui REAL ESTATE FOR SALE

PASKOLOS PERKANT NAMUS, DAROMOS ILGIEMS TERMINAMS IR ZEMAIS NUOSIMCIAIS MENESINIAIS ISSIMOKEJIMAI.

DEL VISU INFORMACIJU KREIPTIS I:

MUTUAL FEDERAL SAVINGS
PETRAS KAZANAUSKAS, Prezidentas

2212 W. Cermak Road Chicago, Ill. Tel. 847-7747

BUTŲ NUOMAVIMAS

NAMŲ PIRKIMAS • PARDAVIMAS • VALDYMAS
• NOTARIATAS • VERTIMAI.

VISŲ ROSIŲ DRAUDIMO AGENTŪRA

J. BACEVIČIUS — BELL REALTY

INCOME TAX SERVICE

6529 So. Kedzie Ave. — 778-2233

EVANSTONE — 3 butų mūrinis, 20 m. Gražiai užlaikytas. Artū ligoninės ir universiteto. \$130,000.
MORRIS — 2 po 6. Atskirai šildomi vienetai. Didelis garažas. Marquette Parko centre. \$75,000.
4 BUTŲ MORRIS — 3 po 4 ir 1-2. 50 pėdų sklypas. Brighton Parke. \$69,000.

ŠIMAITIS REALTY

Notary Public

Insurance, Income Tax

2951 West 63rd Street

Tel. 436-7878 arba 839-5568

Pirkite senoviškai

2 butų mūrinis namas, naujas stogas ir porčiai. Modernūs radiatoriai, gazo šildymas. Marquette Parke. Sena kaina \$52,000

4 butų mūrinis, apie \$9,000 nuomos. Atskiri gazo šildymai. 2 sklypai. 2 garažai. Brighton Parke. \$57,700.

Statybai gražus sklypas Marquette Parke.

VALDIS REALTY

2644 W. 69th St.

(Lithuanian Plaza Ct.)

737-7200 arba 737-8534

Prašom palikti savo telefono numerį automatiname aparate.

PARDUODU UŽ \$80,000

STATYBAI KOMERCINI-

KAMPINĮ SKLYPĄ

132'—9'1/2" prie 6900 W. 87th St. ir 80'—0" prie S. New England Avenue.

Skambinti Savininkui: 6900 W. 87th St., Burbank, Ill. 598-8445

RENTING IN GENERAL

Nuomos

MARQUETTE PARKE išnuomojamas kambarys ar butas su visais patogumais. Galima naudotis virtuve ir kambariais. Suaugusiems vyrams. Jaunuoliai nepageidaujami.
Telefonuoti 776-0842

MISCELLANEOUS

Ivairūs Dalykai

T & F SEWERAGE & PLUMBING. Rod any drain line for \$25. If not open, no charge. We install flood controls, pumps and valves. We install complete bathrooms and basements.
523-1962

SCHILLERIO SAMOJUS

Kai žymusis vokiečių poetas F. Schiller mokėsi skambinti arfa, kartą jo buvo kaimynas piktokai jam pasakė:

— Tamsta skambini kaip Dovydas... tik ne taip gerai.

— I tai poetas jam atsakė:

— O tamsta kalbi kaip Saliamonas, tik ne taip gudriai.

6 — Naujienos, Chicago, 8, Ill. Tuesday, June 9, 1981

DR. ANTANO J. GUSENO RAŠTAI

Naujienose galima gauti nepaprastai įdomius gydytojo, visuomenės veikėjo ir rašytojo atsiminimus.

Dr. A. Gussen — MINTYS IR DARBAI, 259 psl., liečia 1905 metų įvykius, Jablonskio ir Totoraičio jaunus dienas ir susirūpinimą \$8.00

Dr. A. J. Gussen — DANTYS, jų priežiūra, sveikata ir grožis. Kietais viršeliais \$4.00
Minkštais viršeliais, tik \$3.00

Dr. A. J. Gussen — AUKŠTA KULTŪRA — ŽIAURCS 2MONES. Kelionės po Europą įspūdingai. Tik \$2.00

Galima taip pat užsakyti paštą, atsiuntus čekį arba money orderį, prie nurodytos kainos pridėdant \$1 persiuntimo išlaidoms.

NAUJIENOS,

1739 So. HALSTED ST., CHICAGO, IL 60608

ELEKTROS ĮRENGIMAI PATAISYMAI
Turli Chicago miesto leidimą. Dirbu ir užmiesčiuose, greit, garantuoti ir sąžiningai.
KLAUDIJUS PUMPUTIS
4514 S. Talman Ave.
Tel. 927-3559

D E M E S I O
62-80 METŲ AMŽ. VAIRUOTOJAI
Tiktai \$120 pusmežiui automobilio Liability apdraudimas pensininkams. Kreiptis:
A. LAURAITIS
4645 So. ASHLAND AVE.
Tel. 523-8775

GENERAL REMODELING
• Alumin. langai, durys, medžio apmušimai. • Stalniai darbai, cemento laiptai, porčiai, stogai ir visa kita.
FETTING'S CONSTRUCTION
7152 So. Kedzie Avenue
Tel. 778-8505

Dejezame ir taisyse, rasy ir sm stogus, uz darba parantuoame ir esame apdrausti.
ARVYDAS, KIELA
6557 S. Talman Avenue
Chicago, IL 60629
434-9655 or 737-1717

A. TVERAS
Laikrodžiai ir brangenybės
Pardavimas ir Taisyimas
2646 West 69th Street
Tel. Republic 7-1941

Siuntiniai į Lietuvą ir kitus kraštus
P. NEDAS, 4059 Archer Avenue,
Chicago, Ill. 60632. Tel. YA 7-5980

M. EIMKUS
Notary Public
INCOME TAX SERVICE
4259 S. Maplewood, Tel. 254-7458
Taip pat daromi vertimai, giminių iškvietimai, pildomi pilietybės prašymai ir kitoki blankai.

HOMEOWNERS POLICY
F. Zapolski, Agent
3205 1/2 W. 95th St.
Evergreen Park, Ill.
46642 - 424-8654
State Farm Fire and Casualty Company

ADVOKATŲ DRAUGIJA
V. BYLAITIS ir V. BRIZGYS
2458 W. 69th St.
Darbo val. nuo 9 ryto iki 7 vak.
Šeštadieniais nuo 9 iki 12:00
arba pagal susitarimą.
Telefonuoti 778-8000

Advokatas
GINTARAS P. CEPENAS
Darbo valandos: nuo 9 val. ryto iki 6 val. vak. Šeštadienį nuo 9 val. ryto iki 12 val. d. Ir pagal susitarimą.
Tel. 776-5162 arba 776-5163
2649 West 63rd Street
Chicago, Ill. 60629